

Nammannersornerullutik Oqartussat Grønlands Hjemmestyre

Kalaallit Nunaanni sanaartornermi suliassat
atortussallu tunniunneqartarneri pillugit
ataatsimoortumik piumasaqaatit
Fælles betingelser for arbejder og leverancer i
bygge- og anlægsvirksomhed i Grønland

AP95

Forord

I erkendelse af at de hidtil gældende juridiske aftaleregler for udbud af bygge- og anlægsarbejder, betegnet FBG 79, på en række områder var utidssvarende og uhensigtsmæssige, påbegyndte Bygge- og Anlægsstyrelsen i efteråret 1993 en revision af aftalereglerne.

Da aftalereglerne repræsenterer et juridisk grundlag for udbud af arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed i Grønland, som byggeriets parter er blevet enige om, blev Grønlands Arbejdsgiverforening hurtigt inddraget i arbejdet, og foreningens første bemærkninger forelå i begyndelsen af januar måned 1994.

Herefter blev der i løbet af 1994 og 1995 ført en række forhandlinger mellem Bygge- og Anlægsstyrelsen og Grønlands Arbejdsgiverforening. Der har været løbende deltagelse af Direktoratet for Offentlige Arbejder og Trafik, som frem til marts 1995 havde den departementale funktion for Bygge- og Anlægsstyrelsen og derefter af Økonomidirektoratet.

Der forelå et endeligt forslag til FBG 95 medio september 1995, som landsstyret efterfølgende godkendte den 28. september 1995 med umiddelbar ikrafttræden. Derefter er der udarbejdet en grønlandssproget betegnelse for aftalereglerne, således at der i forbindelse med fornyelsen også gennemføres et sprogskifte i den officielle betegnelse fra dansk til grønlandsk.

AP 95 er baseret på »Almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed«, udfærdiget af Boligministeriet den 10. december 1992 (AB 92).

Venstre spalte i AP 95 er en afskrift af AB 92, og i højre spalte er anført ændringer og tilføjelser til AB 92.

Såfremt der måtte forekomme forskelle mellem afskriften af AB 92 og den oprindelige tekst i AB 92, er ordlyden i AB 92 gældende frem for ordlyden i afskriften.

FBG 79 kan fortsat anvendes i en overgangsperiode indtil 1. december 1995, hvorefter AP 95 alene er gældende ved udbud omfattet af »Hjemmestyrets bekendtgørelse nr.41 af 7. oktober 1994 om udbud af arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed med finansiering fra hjemmestyret«.

Indholdsfortegnelse

AB 92 med ændringer og tilføjelser:

- A. Aftalegrundlaget
- B. Sikkerhedsstillelse og forsikring
- C. Entreprisens udførelse
- D. Bygherrens betalingsforpligtelse
- E. Tidsfristforlængelse og forsinkelse
- F. Arbejdets aflevering
- G. Mangler ved arbejdet
- H. 1- og 5-års eftersyn
- I. Særligt om ophævelse
- J. Tvister

- Bilag 1: Paradigma for entreprisesikkerhed, entreprise sum < 5.000.000 kr.
- Bilag 2: Paradigma for entreprisesikkerhed, entreprise sum > 5.000.000 kr.
- Bilag 3: Paradigma for sikkerhed ved acontobetaling for ikke leverede materialer
- Bilag 4: Arbejdspladsen og arbejdsforholdene
- Bilag 5: Eventuelle tillægsydelser
- Bilag 6: Regulering af entreprisensummen

Forkortelser

AB Almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed, AB 92 udfærdiget af Boligministeriet den 10. december 1992.

AP Kalaallit Nunaanni sanaartornermi suliassat atortussallutunniunneqartarneri pillugit ataatsimoortumik piumasaaqatit, AP 95.
(Fælles betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed i Grønland)

SB Særlige betingelser (for de enkelte entrepriser/leverancer).

A. Aftalegrundlaget

Almindelige bestemmelser

§ 1. Almindelige betingelser finder anvendelse på aftaler om arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed.

Stk. 2. Ved leverancer skal "bygherren" forstås som køberen og "entreprenøren" som sælgeren. Ved Underentrepriseforhold skal "bygherren" forstås som hovedentreprenøren og "entreprenøren" som underentreprenøren.

Stk. 3. Fravigelse af betingelserne gælder kun, når det tydeligt og udtrykkeligt angives, på hvilke punkter fravigelse skal ske.

Stk. 4. Medmindre andet er angivet, indbefatter beløbsangivelser ikke merværdiafgift (moms).

Stk. 5. Hvis ikke andet er bestemt, forstås ved arbejdsdage alle mandage til og med fredage, der ikke er helligdage.

Stk. 6. Alle dokumenter affattes på dansk, og alle betegnelser med hensyn til mønt, mål og vægt er danske. Forhandlinger, herunder på byggemøder, skal foregå på dansk. Hvis der tillige udfærdiges dokumenter på et andet sprog, og der er uoverensstemmelse i forhold til den danske tekst, gælder den danske tekst.

Stk. 7. Retsforholdet skal i det hele behandles efter dansk rets regler.

§ 1 stk. 1. - Tilføjelse

1.1.1. AP indgår som led i aftaler om arbejder og leverancer i grønlandsk bygge- og anlægsvirksomhed og som tilbudsforudsætning for sådanne arbejder, når det er angivet i overordnede dokumenter, udbudsskrivelser (US) eller kontrakter, særlige betingelser (SB) og lignende.

1.1.2. AP er i sådanne tilfælde gældende med de supplerende bestemmelser, undtagelser og afvigelser, der tydeligt og udtrykkeligt er angivet i de overordnede dokumenter.

1.1.3. En del generelle bestemmelser er af praktiske grunde udskilt af AP og indsat i Bilag 4-5-6 hørende til AP. Disse bilag har samme gyldighed som AP.

§1 stk. 4. - Tilføjelse

1.4.1. Den danske MOMS-lov, lov nr. 102 af 31. marts 1967 med senere ændringer, gælder ikke for Grønland, og et hvert tilbud modtages derfor under den forudsætning, at de tilbudte priser ikke pålægges MOMS-afgifter.

§ 1 stk. 5. - Tilføjelse

1.5.1. Gældende helligdage er alene grønlandske helligdage. Ligestillet med helligdage er 21. juni, 24. december og 31. december. Ligestillet med halve helligdage er 6. januar og 1. maj.

§ 1 stk. 7. - Ændring

1.7.1 Retsforholdet skal behandles efter dansk/grønlandsk rets regler.

Bygherrens udbud

§ 2. Ved udbud forstås bygherrens opfordring til at fremkomme med tilbud.

Stk. 2. Der bydes på grundlag af de oplysninger, som indeholdes i udbudsmaterialet. Dette materiale skal være entydigt og således udformet, at der er klarhed over ydelsernes omfang og indhold.

§ 2 stk. 2. - Tilføjelse

2.2.1. Tilbudspriser og tidsfrister skal forudsættes at være faste, bortset fra de reguleringsmuligheder, der fremgår af AP bilag 6 og det øvrige udbudsmateriale, jf. blandt andet pkt. 22.6.1.

Stk. 3. Udbudsmaterialet skal indeholde en tidsplan.

Stk. 4. Udbudsmaterialet skal indeholde oplysning om eventuelle fortidsminder på ejendommen, jf. § 16.

Stk. 5. Det skal i forbindelse med udbudet oplyses, hvorvidt der ønskes sikkerhedsstillelse for tilbagelevering af udbudsmaterialet. Ved tilbagelevering af udbudsmaterialet i hel og ubeskadiget stand inden udløbet af en rimelig frist skal sikkerhedsstillelsen straks frigives, uanset om den pågældende har afgivet tilbud.

§ 2 stk. 5 - Tilføjelse

2.5.1. Udbudsmaterialet, der er overladt de tilbudsgivende, skal i ubeskadiget stand tilbageleveres inden 10 arbejdsdage efter licitationen.

Stk. 6. Bygherren kan med henblik på en vurdering af de indkomne tilbud i udbudsmaterialet stille krav om tilbudets form og kan herunder forlange, at tilbud udfærdiges med rimelig specifikation af tilbudssummen på dertil leverede tilbudslistes.

Stk. 7. Skal tilbudet eller dele heraf afgives som enhedspriser, skal bygherren angive, hvilken vægt der ved vurderingen af tilbudets samlede størrelse vil blive tillagt de enkelte enhedspriser.

Entreprenørens tilbud

§ 3. Når flere i forening giver tilbud, er dette bindende én for alle og alle for én.

Stk. 2. Hvis et arbejde er udbudt således, at der foruden en pris på arbejdet som helhed skal angives priser på dele af arbejdet, kan priserne på de enkelte dele kun betragtes som selvstændigt tilbud, hvis dette udtrykkeligt er foreskrevet i udbudsmaterialet eller tilkendegivet ved tilbudet.

Stk. 3. Hvis tilbud foruden en samlet sum skal indeholde enhedspriser, er begge dele bindende for tilbudsgiveren. Enhedspriser kommer til anvendelse ved betalingsregulering på grund af større eller mindre ydelser, end bygherren har angivet i udbudsmaterialet. Ved bedømmelsen af tilbuds indbyrdes rækkefølge gælder alene det samlede tilbud.

§ 3 stk. 3. - Tilføjelse

3.3.1. Såfremt entreprenøren har begået fejl ved udførelse af tilbudslisten med tilhørende fordelingslister, skal de konstaterede fejl rettes på en af bygherren godkendt måde, således at den rettede tilbudsliste med fordelingslister er i overensstemmelse med den samlede tilbudssum, som er det gældende tilbud.

Stk. 4. Tilbudet omfatter kun ydelser, der er angivet som hørende til entreprisen på tegninger, der er udleveret entreprenøren som grundlag for tilbudsafgivelsen, eller som er nævnt i de afsnit af arbejdsbeskrivelsen, der gælder for den pågældende entreprise.

Stk. 5. Vedståelsesfristen for licitationstilbud er 20 arbejdsdage fra licitationsdagen. Vedståelsesfristen for andre skriftlige tilbud er 20 arbejdsdage fra tilbudets datering.

Stk. 6. Den, hvis tilbud ikke antages, kan forlange sit tilbud samt sine tegninger, beregninger og beskrivelser tilbageleveret.

Stk. 7. Bygherren skal snarest muligt underrette tilbudsgivere, hvis tilbud ikke antages.

Entrepriseaftalen

§ 4. Aftale om udførelse af en entreprise eller om en leverance træffes ved skriftlig accept af det afgivne tilbud eller ved et særligt dokument. Der skal henvises til de dokumenter, som har dannet grundlag for aftalen.

§ 4 stk. 1. - Tilføjelse

4.1.1. Ved uoverensstemmelser mellem kontrakt og betingelsesmateriale, henholdsvis i dette, er dokumenterne gældende i følgende rækkefølge, idet et førnævnt gælder forud for et efterfølgende:

Kontrakt
SB
AP
Projektmateriale

Endvidere gælder tillæg til et af de nævnte dokumenter forud for det pågældende dokument, og et senere tillæg gælder forud for et tidligere.

Stk. 2. Eventuel stempelpligt påhviler bygherren.

Overdragelse af rettigheder og forpligtelser m.v.

§ 5. Parterne kan overdrage deres rettigheder i henhold til aftalen.

Stk. 2. Overdrager entreprenøren uforfaldne krav i henhold til aftalen, går transporter, der står i forbindelse med arbejdets udførelse, forud for andre transporter.

§ 5 stk. 2. - Tilføjelse

5.2.1. Der kan gives en og kun en transport ad gangen for hver kontrakt. Kontrakttillæg giver mulighed for tillæg til transporten.

Acontobegæringer skal altid angive betalingsmodtageren.

Stk. 3. Uden den anden parts samtykke kan parterne ikke overføre deres forpligtelser til andre.

Stk. 4. Entreprenøren kan overlade arbejdets udførelse til andre i det omfang, det er sædvanligt eller naturligt, at arbejdet udføres i underentreprise.

§ 5 stk. 4. - Tilføjelse

5.4.1. Anvendelse af underentrepriser, er betinget af bygherrens godkendelse af valget af de enkelte underentreprenører. Bygherren kan dog ikke forlange en

underentreprenør udskudt uden en skriftlig og objektiv begrundelse.

5.4.2. Hovedentreprenøren skal kontraktligt binde underentreprenøren til AP's tvisteregler, jf. pkt. 45, 46 og 47.

5.4.3. Endvidere skal hovedentreprenøren, såfremt AP ikke vedtages i underentrepriseforholdene, kontraktligt binde underentreprenøren til regresreglen i AB § 5, stk. 5.

Stk. 5. Hvis det må anses for godtgjort, at et krav vedrørende mangler ikke eller kun med stor vanskelighed kan gennemføres mod entreprenøren, er bygherren berettiget til at gøre kravet gældende direkte mod entreprenørens underentreprenører og leverandører, jf. § 10, stk. 4.

B. Sikkerhedsstillelse og forsikring

Entreprenørens sikkerhedsstillelse

§ 6. Medmindre andet fremgår af udbudsmaterialet, skal entreprenøren senest 8 arbejdsdage efter entrepriseaftalens indgåelse stille sikkerhed for opfyldelse af sine forpligtelser over for bygherren. Sikkerheden stilles i form af betryggende bank- eller sparekassegaranti, kautionsforsikring eller på anden, betryggende måde.

6 stk. 1., 1. punktum. - Ændring

6.1.1. Medmindre andet fremgår af udbudsmaterialet skal entreprenøren senest 15 arbejdsdage efter entrepriseaftalens indgåelse stille sikkerhed for opfyldelse af sine forpligtelser overfor bygherren.

§ 6 stk. 1. - Tilføjelse

6.1.2. Bygherren er berettiget til at kræve dokumentation for, at entreprenøren kan stille sikkerhed, inden arbejdet overdrages.

6.1.3. Hvis sikkerheden stilles i form af garanti fra et pengeinstitut eller forsikringsselskab, skal garantierklæringen formuleres i nøje overensstemmelse med gældende paradigma, jf. bilag 1/bilag 2 til AP, og må ikke være tidsbegrænset, bortset fra bestemmelserne om nedskrivning og ophør i AB § 6 stk. 2, 4 og 5 samt AP pkt. 6.5.1.

6.1.4. Ved en entreprisensum mindre end 1.000.000 kr. kan den forudstillede sikkerhed erstattes af sikkerhed ved tilbagehold i acontoudbetalinger. Sikkerheden tilvejebringes ved tilbageholdelse af 10% af alle udbetalinger vedrørende entreprisen, således at der ved dennes aflevering er tilbageholdt 10% i den samlede entreprisensum. Det tilbageholdte beløb frigives efter bestemmelserne i AP pkt. 6.5.1.

6.1.5. Ved en entreprisensum mindre end 50.000 kr. kræves ikke forudstillet sikkerhed eller sikkerhed ved tilbageholdelse i acontoudbetalinger.

§ 6 stk. 2. - Tilføjelse

Stk. 2. Indtil aflevering har fundet sted, skal den stillede sikkerhed svare til 15% af entreprisensummen.

Herefter skal sikkerheden svare til 10% af
entreprisensummen.

*6.2.1. Ved en entreprisensum mindre end 5.000.000 kr.
skal den stillede sikkerhed svare til 10 % af
entreprisensummen*

Stk. 3. For leverancer, som præsteres fuldt færdige i
rater, skal sikkerheden svare til 10% af købesummen.

Stk. 4. Sikkerheden nedskrives, jf. dog § 36, stk. 3, nr.
1, til 2% af entreprisensummen 1 år efter
afleveringstidspunktet, medmindre bygherren forinden
skriftligt har fremsat krav om afhjælpning af mangler. I
så fald nedskrives sikkerheden, når manglerne er
afhjulpet.

§ 6 stk. 4. - Tilføjelse

*6.4.1 Ved en entreprisensum mindre end 5.000.000 kr.
ændres reglen om nedskrivning af sikkerheden til, at
sikkerheden ophører jf. pkt. 6.5.1.*

Stk. 5. Sikkerheden ophører 5 år efter
afleveringstidspunktet, jf. dog § 36, stk. 3, nr.1,
medmindre bygherren forinden skriftligt har fremsat
krav om afhjælpning af mangler. I så fald ophører
sikkerheden, når manglerne er afhjulpet.

§ 6 stk. 5. – Tilføjelse

*6.5.1 Ved en entreprisensum mindre end 5.000.000 kr.
ophører sikkerheden 1 år efter afleveringstidspunktet,
medmindre bygherren forinden skriftligt har fremsat krav
om afhjælpning af mangler. I så fald ophører
sikkerheden, når manglerne er afhjulpet.*

Stk. 6. Forholdsmæssig frigivelse af sikkerheden skal
ske ved afsnitsvis aflevering, jf. § 28, stk. 4, sidste
punktum.

Stk. 7. Hvis bygherren ønsker udbetaling i henhold til
den stillede sikkerhed, skal det skriftligt og samtidigt
meddeles til entreprenøren og garanten med nøje
angivelse af arten og omfanget af den påståede
misligholdelse samt størrelsen af det krævede beløb.
Dette udbetales til bygherren inden 10 arbejdsdage
fra meddelelsens fremkomst, medmindre
entreprenøren forinden over for Voldgiftsnævnet har
fremsat begæring om beslutning specielt med henblik
på, om bygherrens udbetalingskrav er berettiget. I så
fald gælder reglerne i § 46.

§ 6 stk. 7.-Ændring

*6.7.1. I stedet for begæring til Voldgiftsnævnet skal
begæring fremsættes til formanden for Voldgiftsretten i
Grønland om beslutning specielt med henblik på, om
bygherrens udbetalingskrav er berettiget.
Ændringen gælder kun, når AB § 47 stk. 1 ikke er
gældende jf. AP pkt. 47.1.1.*

Stk. 8. Sikkerheden tjener til fyldestgørelse af alle
krav, som bygherren har i anledning af aftaleforholdet,
herunder krav vedrørende eventuelle ekstraarbejder
og tilbagebetaling af for meget udbetalt
entreprisensum.

Bygherrens sikkerhedsstillelse

§ 7. Hvis entreprenøren kræver det, skal bygherren
ved private arbejder senest 8 arbejdsdage efter
kravets fremsættelse stille sikkerhed for opfyldelse af
sine betalingsforpligtelser over for entreprenøren.
Sikkerheden stilles i form af betryggende bank- eller
sparekassegaranti, kautionsforsikring eller på anden,
betryggende måde.

Stk. 2. Sikkerheden skal svare til 3 måneders
gennemsnitsbetaling - dog mindst 10% af
entreprisensummen - udregnet således, at
entreprisensummen fordeles ligeligt på det antal
måneder, som i aftalen er fastsat for arbejdets

udførelse. Entreprenøren kan ved udvidelse af aftalen med ekstraarbejder i henhold til § 14 kræve sikkerheden forøget, hvis vederlaget for samtlige ekstraarbejder - bortset fra de allerede betalte - overstiger det halve af i måneds gennemsnitsbetaling ifølge den oprindelige aftale.

Stk. 3. Hvis entreprenøren ønsker udbetaling i henhold til den stillede sikkerhed, skal det skriftligt og samtidigt meddeles til bygherren og garanten med angivelse af størrelsen af det krævede beløb. Dette udbetales til entreprenøren inden 10 arbejdsdage fra meddelelsens fremkomst, medmindre bygherren forinden over for Voldgiftsnævnet har fremsat begæring om beslutning specielt med henblik på, om entreprenørens udbetalingskrav er berettiget. I så fald gælder reglerne i § 46.

Stk. 4. Sikkerheden tjener til fyldestgørelse af alle de krav, som entreprenøren har i anledning af aftaleforholdet, herunder krav vedrørende eventuelle ekstraarbejder.

Forsikring

§ 8. Bygherren tegner og betaler sædvanlig brand- og stormskadeforsikring fra arbejdets påbegyndelse indtil mangler, der er påvist ved afleveringen, er afhjulpet. På entreprenørens anmodning skal denne og eventuelle underentreprenører medtages som sikrede på forsikringspolicen. Forsikringen skal omfatte samtlige entreprenørers arbejde på den bygning eller det anlæg, entrepriseaftalen vedrører. Ved om- eller tilbygning skal forsikringen dække skade på arbejdet samt på den bygning eller det anlæg, der er genstand for om- eller tilbygning.

Stk. 2. Offentlige bygherrer kan kræve sig stillet som selvforsikrer.

Stk. 3. Entreprenøren og eventuelle underentreprenører skal have sædvanlig ansvarsforsikring for skader, for hvilke der er ansvar efter dansk rets almindelige regler. Entreprenøren skal på anmodning dokumentere, at forsikringen er i kraft.

§ 7 stk. 3. - Ændring

7.3.1. I stedet for begæring til Voldgiftsnævnet skal begæring fremsættes til formanden for Voldgiftsretten i Grønland om beslutning specielt med henblik på, om entreprenørens udbetalingskrav er berettiget. Ændringen gælder kun, når AB § 47 stk. 1 ikke er gældende jf. AP pkt. 47.1.1.

§ 8 stk. 1. - Tilføjelse

8.1.1. Entreprenøren og eventuelle underentreprenører medtages som sikrede i policen.

8.1.2. Brandforsikringen tegnes således, at den også omfatter materialer, der er oplagret i Grønland uden for selve arbejdspladsen på lagerpladser, der er stillet til rådighed for bygherren.

C. Entreprisens udførelse

Arbejdsplan og afsætning

§ 9. Entreprenøren skal snarest muligt i samarbejde med bygherren udarbejde en arbejdsplan.

Stk. 2. Bygherren lader foretage afsætninger af de bestemmende hovedlinier og højder (koter), medens al øvrig afsætning foretages af entreprenøren.

§ 9 stk. 2. - Tilføjelse

9.2.1. De af bygherren afsatte bestemmende hovedpunkter sikres under tilsynets kontrol af entreprenøren, således at de under hele arbejdsperioden kan bevares eller rekonstrueres.

Entreprenørens ydelse

§ 10. Arbejdet skal udføres i overensstemmelse med aftalen, fagmæssigt korrekt eller i overensstemmelse med bygherrens eventuelle anvisninger efter § 15. Materialer skal - for så vidt disse beskaffenhed ikke er anført - være af sædvanlig god kvalitet.

Stk. 2. Entreprenøren skal levere alle materialer og præstere alle fornødne byddelser til arbejdets færdiggørelse.

§ 10 stk. 2. - Tilføjelse

10.2.1. Medmindre andet er krævet i udbudsmaterialet gælder en række bestemmelser, som angivet i følgende bilag til AP:

Bilag 4, "Arbejdspladsen og arbejdsforholdene"

Bilag 5, "Eventuelle tillægsydelser" jf. pkt. 10.2.2.

Bilag 6, "Regulering af entreprisesummen", jf. pkt. 22.6.1.

10.2.2. "Eventuelle Tillægsydelser", som ikke kan fastlægges på forhånd, betales til entreprenøren i henhold til liste "T" på grundlag af rekvisitioner, enhedspriser og opmålte mængder. Såfremt liste "T" ikke indgår i udbudsmaterialet, skal det fremgå af SB, hvorledes "Eventuelle Tillægsydelser" skal afregnes.

Stk. 3. Materialer og andre leverancer, som er bestemt til indføjelse i arbejdet, skal leveres af entreprenøren uden ejendomsforbehold. Når de pågældende genstande er leveret på byggepladsen, tilhører de bygherren.

Stk. 4. Materialer og andre leverancer til arbejdet skal være leveret med 5 års leverandøransvar for mangler ved leverancen, jf. dog § 36, stk. 3, nr.2. Ansvarsperioden regnes fra afleveringen af arbejdet og begrænses således, at leverandørens ansvar ophører senest 6 år efter levering til lager eller videresalg. Leverandøren skal endvidere have anerkendt, dels at mangelskrav under de i § 5, stk. 5,

§ 10 stk. 4. - Tilføjelse

10.4.1. Leverandøren skal anerkende, at eventuelle tvister behandles i overensstemmelse med AP pkt. 47.

nævnte omstændigheder skal kunne gøres gældende direkte mod leverandøren, dels at tvister vedrørende mangler ved en leverance kan behandles ved Voldgiftsretten for bygge- og anlægsvirksomhed.

Stk. 5. Entreprenøren kan undlade at opfylde bestemmelsen i stk. 4, hvis dette vil medføre betydelig merudgift for ham eller væsentlig forsinkelse af arbejdet, eller det ved mindre omfattende leverancer vil være besværligt at kontrollere overholdelsen af bestemmelsen. Bygherren skal ved væsentlige leverancer have meddelelse om undladelsen.

Projektgennemgang, dokumentation og prøver

§ 11. Bygherren kan i udbudsmaterialet bestemme, at entreprenøren skal deltage i projektgennemgang. Der kan endvidere fastsættes bestemmelser om arten og omfanget af prøver og om den dokumentation for arbejdets udførelse, for udførte anlæg, for anvendte materialers oprindelse og egenskaber og for udførte prøver, som entreprenøren skal afgive. Bestemmelser herom kan indgå i en udbudskontrolplan. Deltagelse i projektgennemgangen samt tilvejebringelse af dokumentationen og prøverne er et led i entreprenørens ydelse.

Stk. 2. Bygherren kan under arbejdets udførelse og ved afleveringen forlange yderligere prøver. Også i sådanne tilfælde skal entreprenøren stille fornødent mandskab til disposition ved prøvernes udtagning og undersøgelse. Hvis de yderligere prøver viser kontraktmæssig ydelse, skal bygherren betale herfor som ekstraarbejde. I modsat fald skal entreprenøren betale bygherrens udgifter.

Stk. 3. Entreprenøren skal give bygherren og dennes tilsyn adgang til de arbejdspladser og produktionssteder, hvor arbejdet udføres. Bygherren kan endvidere kræve de oplysninger, der er nødvendige til at bedømme ydelsen.

Stk. 4. Bygherren og dennes tilsyn kan under arbejdets gang kassere ikke kontraktmæssige arbejder eller materialer. Denne kassation skal ske så hurtigt som muligt.

Stk. 5. Entreprenøren skal løbende foretage oprydning og rømning og skal omgående fjerne kasserede materialer fra byggepladsen.

Arbejdets forringelse m.v. Vedligeholdelse

§ 12. Forringes, ødelægges eller bortkommer arbejdet eller dele af dette inden afleveringen, skal entreprenøren for egen regning sørge for kontraktmæssig ydelse, medmindre forholdet kan henføres til bygherren. Hvis bygherren leverer materialer til entreprenørens arbejde, gælder det samme vedrørende disse i tiden fra entreprenørens modtagelse heraf og indtil arbejdets aflevering.

Stk. 2. Skader, som entreprenør forvolder på hinandens arbejde, materialer og materiel, er bygherren uvedkommende.

Stk. 3. Entreprenøren skal vedligeholde det udførte arbejde indtil afleveringen.

Stk. 4. For arbejder eller dele af disse, der tages i brug før afleveringen, gælder reglerne i stk. 1-3 indtil

§ 11 stk. 1. - Tilføjelse

11.1.1. Når der stilles krav om kvalitetssikring, skal det fremgå af SB og de deri specificerede udbudskontrolplaner.

Udbudskontrolplanen er en oversigt over den kvalitetssikring (art, omfang og dokumentation), som entreprenøren som minimum skal yde i forbindelse med arbejdets udførelse.

ibrugtagningen.

Forhold til myndigheder

§ 13. Bygherren sørger for nødvendig godkendelse af projektet og afholder udgifterne herved.

Stk. 2. Entreprenøren sørger for anmeldelser, ansøger om tilladelser, rekvirerer syn og fremskaffer attester, der vedrører selve arbejdets udførelse, og afholder udgiften herved.

Ændringer i arbejdet

§ 14. Bygherren kan forlange ændringer i arbejdets art og omfang, når ændringen har naturlig sammenhæng med de aftalte ydelser. Entreprenøren har ret til at udføre sådanne ændringer, medmindre bygherren påviser særlige forhold, der begrundes, at bygherren lader andre udføre arbejdet.

Stk. 2. Bygherrens krav om ændring skal fremsættes skriftligt. Det samme gælder parternes eventuelle krav om forandringer i aftalen med hensyn til pris, tid og sikkerhed som følge af ændringen. Der træffes snarest skriftlig tillægsaftale om ændringen. Forhandlinger herom må ikke medføre forsinkelse af arbejdets udførelse.

Stk. 3. Vedrører ændringerne arbejder, hvorom der gælder enhedspriser, reguleres den aftalte entreprisensum i overensstemmelse hermed, medmindre der træffes anden aftale, jf. stk. 2. Regulering efter enhedspriser skal dog kun ske, inden for +/- 15% af entreprisensummen og inden for +/- 100% af de enkelte poster i tilbudslisten.

Stk. 4. Udover tilfældene nævnt i stk. 3, udføres ændringsarbejde som regningsarbejde, medmindre andet er aftalt.

Stk. 5. Ved formindskelse af arbejdets omfang skal entreprenøren godskrive bygherren de udgifter, som spares eller burde have været sparet. Vedrører formindskelsen arbejder, hvorom der gælder enhedspriser, jf. stk. 3, skal dette dog kun ske i det omfang, mindrearbejdet medfører, at entreprisensummen formindskes med mere end 15%.

Uklarheder, hindringer eller lignende forhold

§ 15. Entreprenøren skal indhente bygherrens afgørelse, hvis aftalen og dennes grundlag ikke yder tilstrækkelig vejledning til udførelse af arbejdet.

Stk. 2. Finder entreprenøren, at arbejdet ikke kan udføres i overensstemmelse med den indgåede aftale, skal entreprenøren snarest muligt underrette bygherren og følge dennes anvisninger.

Stk. 3. Entreprenøren skal snarest muligt underrette bygherren, hvis der opstår forhold, som hindrer eller vanskeliggør arbejdet eller gør det nærliggende, at bygherren påføres ulempe eller tab, herunder pådrager sig ansvar over for tredjemand. Hvis der ikke er tid til at indhente bygherrens anvisninger, skal entreprenøren - mod fornøden forlængelse af tidsfrister og mod betaling herfor - bedst muligt træffe foranstaltninger for at undgå, at bygherren lider tab.

Stk. 4. Udbudsmaterialet skal indeholde oplysninger om foretagne undersøgelser vedrørende grundvands- og jordbundsforhold, forurening eller andre hindringer. I det omfang udbudsmaterialet ikke indeholder fyldestgørende oplysninger om hindringerne, skal foranstaltningerne herimod og ulemperne herved betales som ekstraarbejder.

Stk. 5. Hvis der trods gennemførelse af sådanne forundersøgelser, der er rimelige eller sædvanlige under hensyntagen til grundens karakter, beliggenhed og tidligere anvendelse, viser sig uforudsete forhold, som medfører offentlige påbud eller forbud, der hindrer arbejdets videreførelse eller gør denne urimelig byrdefuld for bygherren, kan denne afbestille entreprisen mod godtgørelse til entreprenøren. Godtgørelsen omfatter ikke entreprenørens mistede fortjeneste ved ikke at fuldføre arbejdet, men alene det øvrige tab, entreprenøren lider.

Fortidsminder

§ 16. Entreprenøren skal drage omsorg for, at jordfaste fortidsminder ikke beskadiges, ændres eller flyttes.

Stk. 2. Entreprenøren skal straks anmelde fund af fortidsminder til rigsantikvaren og bygherren, og arbejdet skal standses i det omfang, det berører fortidsmindet.

§ 16 stk. 2. - Ændring

16.2.1. Grønlands Nationalmuseum & Arkiv træder i stedet for rigsantikvaren.

§ 16 stk. 2. - Tilføjelse

16.2.2. Om lovgivning om fredning af jordfaste fortidsminder samt bygninger henvises til landstingslov nr.5/1980 af 16. oktober 1980.

Stk. 3. Entreprenøren skal sørge for, at genstande, der findes under arbejdet, afleveres til bygherren.

Stk. 4. Stk. 1-3 gælder også ved fund af vrage og faste fortidsminder på havbunden.

Bygherrens tilsyn

§ 17. Ved bygherrens tilsyn forstås dennes byggeledelse, fagtilsyn eller andre tilsynsførende, særligt udpeget af bygherren.

Stk. 2. Bygherren eller dennes tilsyn skal være til stede på arbejdspladsen eller skal kunne tilkaldes.

Stk. 3. Bygherrens tilsyn repræsenterer bygherren over for entreprenøren med hensyn til arbejdets tilrettelæggelse og udførelse. Tilsynet kan give og modtage meddelelser vedrørende arbejdet, godkende eller kassere materialer eller arbejder samt give anvisninger med hensyn til tilrettelæggelsen af de forskellige entreprenørers arbejder i deres indbyrdes forhold.

Stk. 4. Tilsyn fra bygherrens side fritager ikke entreprenøren for selv at føre kontrol.

Entreprenørens arbejdsledelse

§ 18. Entreprenøren skal lede arbejdet personligt eller ved en stedfortræder som repræsentant over for bygherren og tilsynet med hensyn til arbejdets tilrettelæggelse og udførelse.

Stk. 2. Entreprenøren eller dennes stedfortræder skal være til stede på arbejdspladsen eller skal kunne tilkaldes.

Byggemøder

§ 19. Bygherren eller tilsynet indkalder til byggemøder og udarbejder mødereferater, der snarest muligt sendes til de entreprenører, bygherren har kontraheret med.

Stk. 2. Entreprenøren skal selv eller ved sin stedfortræder deltage i byggemøderne.

Stk. 3. På hvert byggemøde opgøres med angivelse af årsag det antal arbejdsdage - spild dage - hvor arbejdet helt eller delvis har ligget stille.

Samvirke med andre entreprenører

§ 20. Entreprenøren skal samvirke med andre entreprenører på byggepladsen og i tide forhandle med tilsynet, således at fejl og forsinkelser ved manglende samvirke mellem entreprenørerne undgås.

Tilkaldelse af bygherren og entreprenøren. Parternes ophold i udlandet

§ 21. Bygherren og entreprenøren skal over for hinanden angive, hvortil henvendelse kan ske, og hvorfra bygherren og dennes tilsyn, henholdsvis entreprenøren og dennes stedfortræder, skal kunne tilkaldes.

Stk. 2. Hvis bygherren eller entreprenøren er bosat i udlandet, eller bosætter sig der efter aftalens indgåelse, skal den pågældende part opgive en person med bopæl eller hjemsted her i landet, der kan foretage økonomisk bindende dispositioner på partens vegne, mod hvem søgsmål kan rettes på partens vegne, og

med hvem alle forhandlinger på den pågældende parts vegne kan føres med bindende virkning.

D. Bygherrens betalingsforpligtelse

Betaling

§ 22. Efter skriftlig anmodning til bygherren har entreprenøren én gang hver måned ret til betaling for udført arbejde m.v. Bygherren skal senest 15 arbejdsdage fra modtagelse af anmodningen, jf. stk. 11, betale det beløb, der på byggepladsen er ydet kontraktmæssige arbejder og materialer for.

Stk. 2. Entreprenøren kan - efter samme regler som anført i stk. 1 - tillige kræve betaling for materialer m.v., som er købt af entreprenøren og ikke er leveret på byggepladsen. Hvis bygherren kræver det, skal entreprenøren stille sikkerhed for kontraktmæssig levering, jf. § 6. Sikkerhedsstillelsens størrelse skal svare til den krævede betaling - inklusive moms - for de ikke-leverede materialer.

Stk. 3. Betaling for materialer m.v. mere end 20 arbejdsdage før deres anvendelse på byggepladsen kan alene kræves, hvis der er oplyst herom i tilbudet.

Stk. 4. I stedet for betaling efter stk. 1 kan det aftales, at betaling skal ske efter en betalingsplan. Betalingsplanen følger tidsplanen og fastsætter, til hvilke tidspunkter entreprisesummen eller dele deraf skal udbetales. Betalingsplanen kan i stedet angive, ved hvilke stadier og med hvilke beløb entreprisesummen eller dele deraf skal udbetales. Betaling skal finde sted til de aftalte tidspunkter m.v., forudsat at det arbejde, betalingen angår, er præsteret.

Stk. 5. Hvis der ved et ekstraarbejde ikke træffes aftale om tidspunktet for betaling, kan betaling kræves efter reglen i stk. 1.

Stk. 6. Hvis aftalen bestemmer, at entreprisesummen skal reguleres som følge af ændringer i indeks, overenskomstmæssige arbejds lønninger,

§ 22 stk. 2. - Tilføjelse

22.2.1 Når sikkerheden stilles i form af en garantierklæring skal garantien formuleres i nøje overensstemmelse med herfor gældende paradigma og må ikke være tidsbegrænset. Paradigma er indsat i AP som bilag 3.

§ 22 stk. 2 - Ændring

22.2.2 Teksten »- inklusive moms - » udgår

§ 22 stk. 3 - Ændring

22.3.1 Teksten i AB § 22 stk. 3. udgår

22.3.2 Indkøbte materialer kan først kræves betalt, når de er tilført byggepladsen, eller der er stillet garanti i henhold til AB § 22 stk. 2. Betaling kan tidligst kræves 40 arbejdsdage, inden de pågældende materialer indgår i byggeriet. For områder, der ikke besejles hele året, kan ankomme materialer til brug i den kommende vinter dog kræves betalt efter næstsidste skibs ankomst.

§ 22 stk. 6. - Tilføjelse

22.6.1. Uanset at entreprisen principielt udføres på fast

materialepriser m.v., finder reguleringen sted i forbindelse med betalingen for de dele af arbejdet, der berøres af ændringen. Reguleringen sker på grundlag af entreprenørens dokumenterede opgørelse.

pris og tid, vil kontraktsummen i en vis udstrækning kunne reguleres. De regler, der er gældende for denne prisregulering, er indsat i Bilag 6, og der vil kun kunne reguleres i den udstrækning, det fremgår af disse regler.

Stk. 7. Efter afleveringen fremsender entreprenøren en endelig og fuldstændig opgørelse, herunder over tilgodehavender for alle ekstraarbejder. Efter at bygherren har modtaget denne slutopgørelse, kan entreprenøren ikke fremkomme med yderligere krav - bortset fra sådanne, der er taget specificeret forbehold om i slutopgørelsen.

Stk. 8. Ved byggearbejder, herunder også grundmodningsarbejder, skal slutopgørelsen fremsendes til bygherren senest 25 arbejdsdage efter afleveringen -for hovedentrepriser dog senest 35 arbejdsdage efter afleveringen. Ved anlægsarbejder - bortset fra dem, der er nævnt i § 36, stk. 1 - er fristen for fremsendelse af slutopgørelse 60 arbejdsdage.

Stk. 9. Hvis slutopgørelsen ikke er kommet frem til bygherren inden udløbet af tidsrummet nævnt i stk. 8, kan denne skriftligt kræve opgørelsen fremsendt inden 10 arbejdsdage. Fremsendes opgørelsen herefter ikke til bygherren inden udløbet af denne frist, fortaber entreprenøren krav på vederlag for ekstraarbejder, der udføres som regningsarbejder, samt for løn- og prisstigninger.

Stk. 10. Entreprenørens slutopgørelse skal betales senest 15 arbejdsdage fra modtagelsen.

Stk. 11. Entreprenørens tilgodehavende forrentes fra forfaldsdagen med rentelovens rentesats. Fristen i stk. 1 er løbedage.

Stk. 12. Finder bygherren, at et krævet beløb ikke er forfaldent, skal han straks give entreprenøren skriftlig meddelelse herom.

Stk. 13. I tilfælde af uenighed om en opgørelse skal bygherren betale tilgodehavender, som parterne er enige om.

Stk. 14. Hvis der mellem parterne er uenighed om bygherrens adgang til at holde betalinger tilbage eller foretage modregning i entreprenørens betalingskrav, finder reglerne i § 46 anvendelse, hvis en part begærer det.

Stk. 15. Hvis det er nødvendigt for at forhindre arbejdets standsning, kan bygherren for entreprenørens regning udbetale arbejds løn, som entreprenørens ansatte har til gode.

Entreprenørens ret til at standse arbejdet

§ 23. Hvis bygherren ikke har betalt forfaldne beløb ved

betalingsfristens udløb, kan entreprenøren efter skriftligt varsel på 5 arbejdsdage standse arbejdet.

Stk. 2. Entreprenøren kan endvidere straks standse arbejdet ved bygherrens konkurs eller betalingsstandsning, eller hvis der åbnes forhandlinger om tvangsakkord, eller bygherrens økonomiske forhold i øvrigt viser sig at være sådanne, at denne må antages at være ude af stand til at opfylde entrepriseaftalen. Det er dog en betingelse, at bygherren ikke har stillet

- eller på entreprenørens opfordring ikke straks stiller
- betryggende sikkerhed for opfyldelsen af den resterende del af aftalen.

E. Tidsfristforlængelse og forsinkelse

Entreprenørens ret til tidsfristforlængelse

§ 24. Entreprenøren har ret til forlængelse af tidsfrister ved forsinkelse af arbejdet, der er en følge af

1) ændringer i arbejdets art og omfang, som kræves af bygherren, jf. § 14,

2) bygherrens forhold eller anden entreprenørs forsinkelse,

3) forhold, der opstår uden entreprenørens skyld, og over hvilke entreprenøren ikke er herre, f.eks. krig, usædvanlige naturbegivenheder, brand, strejker, lock-out eller hærværk,

4) nedbør, lav temperatur, stærk vind eller andet vejrlig, som forhindrer eller forsinker arbejdet, når sådant vejrlig forekommer i væsentligt større omfang, end det er sædvanligt for den pågældende årstid og egn, eller

5) offentlige påbud eller forbud, som ikke skyldes entreprenørens egne forhold.

Stk. 2. Entreprenøren skal dog søge forsinkelsen undgået eller begrænset ved sådanne dispositioner, som med rimelighed kan kræves.

Stk. 3. Anser entreprenøren sig berettiget til forlængelse af en frist, skal bygherren snarest muligt underrettes skriftligt. Entreprenøren skal på forlangende godtgøre, at den indtrådte forsinkelse skyldes det påberåbte forhold.

Entreprenørens hæftelse ved forsinkelse

§ 25. Forsinkelse, som ikke giver entreprenøren ret til tidsfristforlængelse, er ansvarspådragende.

§ 24 stk. 1 - Tilføjelse

24.1.1. Forholdene nævnt i § 24 stk. 1 berettiger kun til tidsfristforlængelse, såfremt de har forsinkende tidsmæssig indflydelse på kritiske aktiviteter i arbejdsplanen.

§24 stk. 1., nr.3. - Tilføjelse

24.1.2. - og forsinket ankomst af materialer, der kan dokumenteres med forsinket skibsankomst.

§ 24 stk. 1, nr.4. - Ændring

*24.1.3. Teksten under AB § 24, stk. 1 pkt. 4) udgår og erstattes af følgende:
at vejrliget forhindrer udførelsen af udendørsarbejde.*

§ 24 stk. 3.- Tilføjelse

24.3.1. Hvis mandskabet på grund af vejrliget, jf. pkt. 24.1.3., ønskes overført til anden plads eller værksted, skal fristforlængelsen forud være godkendt af tilsynet.

Stk. 2. Hvis der er fastsat dagbod eller andre særlige sanktionsbestemmelser, kan erstatningskrav for forsinkelse ikke rejses herudover.

§ 25 stk. 2. - Tilføjelse

25.2.1. Boden eller erstatningen vil blive tilbageholdt i betaling til entreprenøren og/eller anfordret i sikkerhedsstillelsen.

25.2.2. Hvis en entreprenør er ifaldet dagbod for overskridelse af en mellemtermin, uden at den kontraktligt fastsatte afleveringstermin overskrides, og hvis mellemterminens overskridelse ikke medfører udgifter for bygherren, skal boden for mellemterminen tilbagebetales.

Stk. 3. Er der ikke fastsat dagbod eller andre særlige sanktionsbestemmelser, opgøres bygherrens tab efter dansk rets almindelige erstatningsregler.

Bygherrens ret til tidsfristforlængelse

§ 26. Bygherren har ret til forlængelse af tidsfrister ved forsinkelse af arbejdet, der er en følge af, at bygherren eller anden entreprenør udsættes for forholdene nævnt i § 24, stk. 1, nr. 3), 4) eller 5). Bygherren har samme ret ved ændringer som nævnt i § 24, stk. 1, nr.1.

Stk. 2. Bygherren skal dog søge forsinkelsen undgået eller begrænset ved sådanne dispositioner, som med rimelighed kan kræves.

Stk. 3. Anser bygherren sig berettiget til forlængelse af en frist, skal entreprenøren snarest muligt underrettes skriftligt. Bygherren skal på forlangende godtgøre, at den indtrådte forsinkelse skyldes det påberåbte forhold.

Bygherrens hæftelse ved forsinkelse

§ 27. Entreprenøren har ret til erstatning for det lidte tab, hvis forsinkelsen skyldes

- 1) bygherrens forhold, jf. § 24, stk. 1, nr.2, og denne har udvist fejl eller forsømmelse, eller
- 2) anden entreprenørs ansvarspådragende forsinkelse, jf. § 25, stk. 1, eller anden aftaleparts ansvarspådragende forsinkelse.

Stk. 2. Entreprenøren har ret til godtgørelse, hvis årsagen til forsinkelsen kan henføres til

- 1) § 24, stk. 1, nr.1 og nr.5 eller
- 2) § 24, stk. 1, nr.2, uden at være omfattet af nærværende bestemmelser stk. 1 eller stk. 3.

Godtgørelsen udgør det tab, entreprenøren har lidt, dog uden entreprenørens mistede fortjeneste ved ikke at kunne udføre andre arbejder i forsinkelsesperioden eller lignende videregående tab.

Stk. 3. Kan forsinkelsens årsag henføres til § 24, stk. 1,

nr.3 eller nr.4, har entreprenøren hverken ret til erstatning eller til godtgørelse.

F. Arbejdets aflevering

Afleveringsforretningen

§ 28. Umiddelbart inden arbejdets færdiggørelse skal entreprenøren give bygherren skriftlig meddelelse om tidspunktet herfor (færdigmelding). Bygherren indkalder derefter entreprenøren til en afleveringsforretning, der skal finde sted senest 10 arbejdsdage efter det angivne tidspunkt, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Arbejdet anses for afleveret til bygherren, når afleveringsforretning har fundet sted, medmindre der ved denne er påvist væsentlige mangler. Er dette tilfældet, afholdes ny afleveringsforretning, når entreprenøren har givet bygherren skriftlig meddelelse om, at manglerne er afhjulpet, jf. stk. 1.

Stk. 3. Indkalder bygherren ikke som anført i stk. 1 til afleveringsforretning, anses arbejdet for afleveret 10 arbejdsdage efter det angivne tidspunkt for færdiggørelse. Tilsvarende gælder for ny afleveringsforretning som nævnt i stk. 2, 2. punktum.

Stk. 4. Omfatter arbejdet flere entrepriser, skal samtlige entrepriser være færdiggjort, før bygherren skal indkalde til afleveringsforretning. Det kan dog være aftalt eller fremgå af omstændighederne, at entrepriser eller dele af disse skal afleveres på forskellige tidspunkter, eller at byggeafsnit afleveres hver for sig.

§ 28 stk. 4. - Tilføjelse

28.4.1. Såfremt det mellem entreprenør og bygherre af praktiske grunde aftales, at en afleveringsforretning over en entreprisekontrakt deles i flere delafleveringer, er det datoen for sidste delaflevering, der gælder som afleveringsdagen.

Stk. 5. Ved anlægsarbejder - bortset fra dem, der er nævnt i § 36, stk. 1 - afleveres de enkelte entrepriser særskilt, med mindre andet er aftalt eller fremgår af omstændighederne.

Afleveringsprotokol

§ 29. Ved afleveringsforretningen udfærdiges et dokument (afleveringsprotokol), hvori anføres påberåbte mangler ved arbejdet og eventuelle andre forhold, påpeget af bygherren. I tilknytning hertil anføres entreprenørens mulige bemærkninger. Parternes stillingtagen til, om arbejdet er afleveret, skal fremgå af dokumentet.

Stk. 2. Dokumentet underskrives af bygherren og entreprenøren.

Stk. 3. Hvis en part ikke er repræsenteret ved afleveringsforretningen, kan denne gennemføres uden den pågældende parts medvirken. Den mødte part skal snarest muligt give den anden part skriftlig

underretning om afleveringsforretningens gennemførelse og om indholdet af afleveringsprotokollen.

G. Mangler ved arbejdet

Mangelsbegrebet

§ 30. Er arbejdet ikke udført i overensstemmelse med aftalen, fagmæssigt korrekt eller i overensstemmelse med bygherrens eventuelle anvisninger efter § 15, foreligger der en mangel. Det samme gælder, hvis entreprenøren ikke har leveret anden aftalt ydelse i forbindelse med arbejdet.

Stk. 2. Hvis materialer ikke er som aftalt eller af sædvanlig god kvalitet, jf. § 10, stk. 1, foreligger der mangler. Dette gælder dog ikke

1) når entreprenøren i tilfælde af frit materialevalg godtgør, at kontraktmæssige materialer ikke findes eller ikke kan skaffes på grund af krig, indførselsforbud eller lignende, eller

2) når bygherren har krævet anvendelse af bestemte materialer, og entreprenøren godtgør, at muligheden for at fremskaffe disse i kontraktmæssig stand må anses for udelukket ved forhold, som entreprenøren ved aftalens indgåelse ikke burde have taget i betragtning.

I tilfældene 1) og 2) skal entreprenøren snarest muligt underrette bygherren om opståede eller mulige hindringer, jf. § 15.

Stk. 3. Arbejdet skal i alle tilfælde have de egenskaber, som er tilsikret ifølge aftalen.

Stk. 4. Afleveringstidspunktet er afgørende for, om arbejdet lider af mangler, hvad enten disse på dette tidspunkt kan konstateres eller er skjulte.

Mangler påvist ved afleveringen

§ 31. Entreprenøren har pligt og ret til at afhjælpe mangler, der påvises ved afleveringen.

Stk. 2. Bygherren skal skriftligt fastsætte en frist til afhjælpning af påviste mangler. Fristens længde fastsættes under hensyntagen til manglernes art og omfang samt forholdene i øvrigt. Entreprenøren skal give bygherren skriftlig meddelelse, når manglerne er afhjulpet.

Stk. 3. Hvis bygherren efter udløbet af fristen nævnt i stk. 2 - eller efter at have modtaget entreprenørens meddelelse om, at afhjælpning har fundet sted - mener, at manglerne ikke er afhjulpet, skal bygherren inden 10

arbejdsdage skriftligt meddele entreprenøren, hvilke mangler, der stadig påberåbes.

Stk. 4. Afhjælper entreprenøren herefter ikke straks de påviste mangler, har bygherren ret til at lade dem udbedre for entreprenørens regning eller kræve afslag i enterprisesummen, jf. § 34.

Mangler påvist efter afleveringen

§ 32. Entreprenøren har i 5 år efter afleveringen pligt og ret til at afhjælpe mangler, der påvises efter afleveringen, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 3.

Stk. 2. Bygherren kan kun påberåbe sig sådanne mangler, hvis entreprenøren har fået skriftlig meddelelse herom inden rimelig tid efter, at manglerne er eller burde være opdaget. Dette gælder dog ikke, hvis entreprenøren har gjort sig skyldig i groft uforsvarligt forhold.

Stk. 3. Bygherren skal skriftligt fastsætte en frist til afhjælpning af påviste mangler. Fristens længde fastsættes under hensyntagen til manglernes art og omfang samt forholdene i øvrigt. Entreprenøren skal give bygherren skriftlig meddelelse, når manglerne er afhjulpet. Afhjælpning af en mangel kan udskydes til foretagelse sammen med afhjælpning af eventuelle mangler, konstateret ved 1-års eftersynet, forudsat at manglen ikke forværres derved, og at udskydelsen ikke medfører ulempe for bygherren.

Stk. 4. Foretager entreprenøren ikke inden udløbet af fristen nævnt i stk. 3 afhjælpning af de påberåbte mangler, har bygherren ret til at lade dem udbedre for entreprenørens regning eller kræve afslag i enterprisesummen, jf. § 34.

Stk. 5. Bygherren kan lade mangler udbedre for entreprenørens regning, når afhjælpning er uopsættelig, og entreprenøren ikke er i stand til umiddelbart at foretage afhjælpning. Det samme gælder, når bygherren har grund til at antage, at entreprenøren ikke foretager afhjælpning på rette måde eller uden uforholdsmæssigt ophold.

Bortfald af entreprenørens afhjælpningspligt m.v.

§ 33. Entreprenørens afhjælpningspligt og bygherrens adgang til at foretage udbedring for entreprenørens regning, jf. §§ 31 og 32, bortfalder, hvis afhjælpning er forbundet med uforholdsmæssigt store udgifter. Ved bedømmelsen heraf skal der tages hensyn til bygherrens interesse i, at aftalen opfyldes. Bygherren bevarer dog i alle tilfælde retten til afslag, jf. § 34.

Bygherrens ret til afslag i enterprisesummen

§ 34. Afhjælper entreprenøren ikke mangler som anført i § 31, stk. 4, og § 32, stk. 4, kan bygherren – i stedet for at lade manglerne udbedre for entreprenørens regning – kræve et afslag i enterprisesummen.

Bygherren har endvidere ret til fslag i
entreprisesummen, hvis afhjælpning er umulig, samt i
tilfældene nævnt i § 33.

Stk. 2. Afslaget beregnes som udgangspunkt som det
beløb, det ville have kostet at afhjælpe manglerne.

Stk. 3. Hvis afhjælpning af mangler er umulig eller er
forbundet med uforholdsmæssigt store udgifter,
fastsættes afslaget efter bygherrens valg
skønsmæssigt eller på en af følgende måder:

1) enten som forskellen mellem den aftalte
entreprisenum og den reprisenum, der måtte
antages at være blevet aftalt, hvis der var indgået
aftale om arbejdet i den foreliggende stand,

2) eller som forskellen mellem det aftalte arbejdes
værdi uden mangler og arbejdets værdi i den
foreliggende stand.

Stk. 4. Om bygherrens adgang til at hæve
entreprisenummen som følge af mangler gælder reglerne
i § 40.

Entreprenørens ansvar for følgeskader

§ 35. Entreprenøren er erstatningsansvarlig for tab, der
er en følge af mangler ved arbejdet, hvis manglerne
skyldes fejl eller forsømmelse fra entreprenørens side,
eller hvis manglerne angår egenskaber, som ifølge
aftalen må anses for tilsikret.

Stk. 2. Entreprenøren hæfter ikke for driftstab,
avancetab eller andet indirekte tab.

Mangelsansvarets ophør

§ 36. Ved byggearbejder og anlægsarbejder i tilslutning
hertil skal bygherrens krav mod entreprenøren som
følge af mangler fremsættes senest 5 år efter arbejdets
aflevering. Efter dette tidspunkt kan bygherren ikke
rejse krav mod entreprenøren. Bestemmelserne i lov
nr. 274 af 22. december 1908 om forældelse af visse
fordringer finder ikke anvendelse i disse tilfælde.

Stk. 2. Bygherrens krav bevares dog for dele af
arbejdet, for hvilke det gælder,

1) at entreprenøren har påtaget sig at indestå i længere
tid,

2) at det ved afleveringen konstateres, at aftalt
kvalitetssikring har svigtet væsentligt, eller

3) at der foreligger groft uforsvarligt forhold fra
entreprenørens side.

Stk. 3. Ved anlægsarbejder - bortset fra dem, der er
nævnt i stk. 1 - ophører mangelsansvaret efter dansk
rets almindelige regler, medmindre andet er fastsat i

udbudsmaterialet. Hvis mangelsansvaret herefter ophører efter dansk rets almindelige regler, skal følgende gælde:

- 1) Reglen i § 6, stk. 4, om nedskrivning af sikkerheden ændres til, at sikkerheden ophører.
- 2) Entreprenøren kan undlade at opfylde bestemmelsen i § 10, stk. 4, om leverandøransvar.
- 3) Tidsrummet for afhjælpningspligt og -ret, jf. § 32, stk. 1, ændres til 1 år.
- 4) Bestemmelsen i § 38 om 5-års eftersyn finder ikke anvendelse.

H. 1- og 5-års eftersyn

1-års eftersyn

§ 37. Bygherren indkalder entreprenøren til en gennemgang af arbejdet, som skal finde sted senest et år efter afleveringen.

5-års eftersyn

§ 38. Bygherren indkalder entreprenøren til en afsluttende gennemgang af arbejdet, som skal finde sted senest 30 arbejdsdage før udløbet af en periode på 5 år efter afleveringen, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 4.

Stk. 2. Har bygherren ikke indkaldt som nævnt i stk. 1, kan entreprenøren indkalde bygherren til eftersynet. Indkaldelsen skal være skriftlig og ske med mindst 10 arbejdsdages varsel.

Fælles regler for eftersyn

§ 39. Indkaldelse til eftersyn ifølge §§ 37 og 38, stk. 1, skal være skriftlig og ske med højst 60 og mindst 15 - ved hovedentreprisen dog mindst 20 - arbejdsdages varsel.

Stk. 2. I forbindelse med eftersyn udfærdiges et dokument (eftersynsprotokol), hvori anføres påberåbte mangler ved arbejdet og eventuelle andre forhold, påpeget af bygherren. I tilknytning hertil anføres entreprenørens mulige bemærkninger.

Stk. 3. Dokumentet underskrives af bygherren og entreprenøren.

Stk. 4. Hvis en part ikke er repræsenteret ved eftersynet, kan dette gennemføres uden den pågældende parts medvirken. Den mødte part skal snarest muligt give den anden part skriftlig underretning om eftersynets gennemførelse og om indholdet af eftersynsprotokollen.

I. Særligt om ophævelse

Bygherrens hæveret

§ 40. Bygherren kan - efter skriftligt påkrav til entreprenøren - hæve entrepriseaftalen

1) hvis der - uden ret til tidsfristforlængelse - foreligger en væsentlig forsinkelse fra entreprenørens side med hensyn til arbejdets udførelse, og forsinkelsen medfører betydelige ulemper for bygherren, eller

2) hvis der fra entreprenørens side i øvrigt foreligger væsentlig forsinkelse med hensyn til forhold af afgørende betydning for bygherren, medmindre dennes interesser er tilstrækkeligt tilgodeset på anden måde, f.eks. gennem adgangen til at standse udbetalingerne eller ved stillet sikkerhed, eller

3) hvis det udførte arbejde er af en sådan kvalitet, at bygherren har grund til at antage, at entreprenøren ikke vil være i stand til at fuldføre arbejdet uden væsentlige mangler.

Entreprenørens hæveret

§ 41. Entreprenøren kan - efter skriftligt påkrav til bygherren - ved væsentlig forsinkelse hæve entrepriseaftalen i det tilfælde, der er nævnt i § 24, stk. 1, nr. 2), hvis bygherren ikke udfolder rimelige bestræbelser for at fremme arbejdet mest muligt.

Stk. 2. Entreprenøren kan endvidere - efter skriftligt påkrav til bygherren - hæve entrepriseaftalen, hvis der fra bygherrens side foreligger væsentlig forsinkelse med hensyn til forhold af afgørende betydning for entreprenøren. Aftalen kan dog ikke hæves, hvis entreprenørens interesser er tilstrækkeligt tilgodeset gennem adgangen til at standse arbejdet eller ved stillet sikkerhed.

Konkurs, betalingsstandsning, tvangsakkord m.v.

§ 42. Ved en parts konkurs kan den anden part straks hæve aftalen, i det omfang konkurslovens regler ikke er til hinder derfor.

Stk. 2. Hvis boet har ret til at indtræde i aftalen i medfør af konkurslovens regler, skal boet efter forespørgsel inden for en frist på 5 arbejdsdage give meddelelse om, hvorvidt det vil indtræde.

Stk. 3. Reglen i stk. 1 gælder tillige ved en parts betalingsstandsning, eller hvis der åbnes forhandling om tvangsakkord, eller partens økonomiske forhold i øvrigt viser sig at være således, at parten må antages at være ude af stand til at opfylde entrepriseaftalen. Hæveretten er dog betinget af, at parten ikke har stillet

- eller på den anden parts opfordring ikke straks stiller -
betryggende sikkerhed for aftalens opfyldelse, jf. §§ 6
og 7.

Stk. 4. Er en part et aktie- eller anpartsselskab, kan
den anden part hæve entrepriseaftalen, hvis dette
kræves opløst af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.
Bestemmelsen finder ikke anvendelse, hvis parten
inden 10 arbejdsdage fra fremkomsten af et påkrav fra
den anden part dokumenterer, at betingelserne for
selskabets opløsning ikke er til stede, eller hvis parten
stiller fuldstændig sikkerhed for aftalens opfyldelse.

Stk. 5. Ved ophævelse gælder reglerne i § 44.

En parts død

§ 43. Dør en part, og boet behandles som
gældsfragåelsesbo, finder bestemmelserne i § 42, stk.
1 og 2, tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Ved anden bobehandlingsmåde end nævnt i stk.
1 er dødsboet og arvingerne berettiget til at indtræde i
entrepriseaftalen, jf. dog stk. 3. Det samme gælder
partens ægtefælle, der hensidder i uskiftet bo.
Indtrædelsesretten er betinget af, at der enten er eller
bliver stillet betryggende sikkerhed for aftalens
opfyldelse, jf. §§ 6 og 7.

Stk. 3. Ved entreprenørens død er indtrædelsesretten
tillige betinget af, at der udpeges en leder af arbejdet,
som bygherren ikke kan fremsætte berettigede
indvendinger imod. Er arbejdet af en sådan særlig
karakter, at det som følge af entreprenørens død ikke
kan forventes behørigt færdiggjort, kan indtræden ikke
finde sted.

Stk. 4. Ved ophævelse gælder reglerne i § 44.

Fælles regler om ophævelse

§ 44. Ophævelse skal ske skriftligt.

Stk. 2. Samtidig med ophævelsen skal den part, der
hæver aftalen, sørge for, at der skriftligt indkaldes til en
registreringsforretning (stadeforretning), der skal
afholdes hurtigst muligt. Medmindre andet aftales,
afholdes registreringsforretning dog tidligst 1
arbejdsdag efter indkaldelsesskrivelsens fremkomst.

Stk. 3. Ved registreringsforretningen skal der
udfærdiges et dokument (registreringsprotokol), der
beskriver omfang og kvalitet af det udførte arbejde.
Dokumentet underskrives af parterne, medmindre
registreringen foretages af en syns- og skønsmand
udmeldt af Voldgiftsnævnet, jf. § 45.

Stk. 4. Hvis en part efter at være indvarslet ikke er
repræsenteret ved registreringsforretningen, kan denne
gennemføres uden den pågældende parts medvirken.
Den mødte part skal snarest muligt give den anden

part skriftlig underretning om registreringens gennemførelse og om registreringsprotokollens indhold.

Stk. 5. Ved ophævelse fra bygherrens side er bygherren eller den, der færdiggør arbejdet på bygherrens vegne, berettiget til at benytte entreprenørens materialer og materiel, som befinder sig på pladsen, hvis fjernelse forinden arbejdets færdiggørelse vil påføre bygherren tab. Der ydes sædvanligt vederlag for anvendelsen.

Stk. 6. Ved ophævelse fra den ene parts side er den anden part ansvarlig for det lidte tab efter dansk rets almindelige regler.

J. Tvister

Syn og skøn

§ 45. Hvis der i tilfælde af uoverensstemmelser mellem parterne eller for at sikre bevisets stilling ønskes udmeldt syn og skøn, fremsættes begæring herom til Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed, København.

§ 45. – *Tilføjelse*

45.1.1 Bestemmelserne i AB § 45, stk. 1-7 er kun gældende, når AB § 47, stk. 1 er gældende. I andre tilfælde begæres syn og skøn udmeldt af formanden for Voldgiftsretten i Grønland.

Stk. 2. Begæringen skal ved fremsættelsen være ledsaget af

- 1) oplysning om, hvilke parter sagen vedrører, samt disse parters adresse og telefonnummer,
- 2) en skriftlig fremstilling, hvori gives en kort redegørelse for sagen, og som indeholder de spørgsmål, hvorom skønsmandens erklæring ønskes (skønstemaet),
- 3) de dokumenter, der er af betydning for sagen,
- 4) eventuel angivelse af de ønskede tekniske kvalifikationer hos skønsmanden og
- 5) angivelse af, om forretningen mod betaling af et særligt gebyr ønskes fremmet som hastesag.

Stk. 3. Der udmeldes i almindelighed een skønsmand. Hvis Voldgiftsnævnet finder, at der er anledning dertil, kan der udmeldes to, eller under ganske særlige omstændigheder flere skønsmænd. Der skal ved afgørelsen heraf tages hensyn til parternes ønske.

Stk. 4. Nyt syn og skøn ved anden skønsmand kan kun finde sted, hvis Voldgiftsnævnet finder, at der er anledning dertil. Hvis begæring om voldgiftsbehandling af tvisten er indgivet, jf. § 47, tager Voldgiftsretten stilling til fremsatte begæringer om supplerende syn og skøn eller nyt syn og skøn ved samme eller anden

skønsmand.

Stk. 5. Den eller de, der har fremsat begæring om skønsforretningen, hæfter for udgifterne herved, herunder skønsmandens honorar, der fastsættes af Voldgiftsnævnet. Hvis tvisten eller en del deraf indbringes for Voldgiftsretten, tages udgiften og dens nødvendighed i betragtning ved fastsættelsen af sagsomkostninger. Voldgiftsretten fastsætter i så fald skønsmandens honorar.

Stk. 6. Når nærværende almindelige betingelser gælder i forholdet mellem bygherren og flere parter (entreprenører, leverandører), gælder bestemmelserne i stk. 1-5 også i det indbyrdes forhold mellem de pågældende parter.

Stk. 7. For syn og skøn gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed.

Sagkyndig beslutning om stillet sikkerhed m.v.

§ 46. På en parts begæring kan Voldgiftsnævnet udpege en sagkyndig til at træffe beslutning om udbetaling af stillet sikkerhed, jf. § 6, stk. 7, og § 7, stk. 3, og om berettigelsen af at holde betalinger tilbage eller foretage modregning i tilfælde af parternes uenighed som nævnt i § 22, stk. 14.

Stk. 2. Voldgiftsnævnet kan efter sagens karakter bestemme, at beslutningen skal træffes af flere sagkyndige.

Stk. 3. Begæringen skal indeholde de oplysninger m.v. som fremgår af § 45, stk. 2. Kopi af begæringen fremsendes samtidig til den anden part i entrepriseaftalen.

Stk. 4. Voldgiftsnævnet fastsætter en kort frist for modparten til at afgive et indlæg. Den sagkyndige kan - hvor der er særlig anledning dertil - give parterne adgang til at fremkomme med yderligere et indlæg inden udløbet af en kort frist, som den sagkyndige fastsætter. Efter udløbet af fristen træffer den sagkyndige snarest muligt og inden 15 arbejdsdage beslutning om, i hvilket omfang udbetalingskravet skønnes begrundet, og hvem der skal betale udgifterne, herunder den sagkyndiges honorar. Voldgiftsnævnet fastsætter størrelsen af honoraret.

Stk. 5. Det kan i særlige tilfælde bestemmes, at udbetaling til private bygherrer og til entreprenører betinges af sikkerhedsstillelse. Den sagkyndige træffer i så fald bestemmelse om sikkerhedens art og omfang og om betingelserne for dens udbetaling eller ophør. Ved begæring om udbetaling af bygherrens sikkerhedsstillelse kan den sagkyndige i særlige tilfælde endvidere henvise entreprenøren til at anlægge voldgiftssag efter § 47.

§ 46 – Tilføjelse

46.1.1 Bestemmelser AB § 46, stk. 1-8 er kun gældende, når AB § 47, stk. 1 er gældende. I andre tilfælde begæres formanden for Voldgiftsretten i Grønland om at udpege en sagkyndig.

Stk. 6. Under ganske særlige omstændigheder kan Voldgiftsnævnet forlænge fristerne i stk. 4 med indtil 10 arbejdsdage.

Stk. 7. Beløb, der omfattes af beslutning om udbetaling af stillet sikkerhed, skal udbetales senest 3 arbejdsdage efter, at parterne og garanten har fået skriftlig meddelelse om beslutningen.

Stk. 8. For behandling af sager om sagkyndig beslutning gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed.

Voldgift

§ 47. Tvister mellem parterne afgøres af Voldgiftsretten for bygge- og anlægsvirksomhed, København, hvis afgørelser er endelige.

§ 47 stk. 1 – Tilføjelse

47.1.1 Bestemmelserne i AB § 47, stk. 1 er kun gældende, når begge de stridende parter har domicil uden for Grønland, samt – hvis denne betingelse ikke er opfyldt – når parterne er enige om at gøre dem gældende.

47.1.2 Såfremt en eller begge parter har domicil i Grønland, gælder i øvrigt de i pkt. 47.1.3 anførte tvisteregler.

47.1.3 Tvister mellem parterne kan indbringes for de grønlandske domstole i overensstemmelse med reglerne i den grønlandske retsplejelov, medmindre parterne er enige om at søge tvisten afgjort ved Voldgiftsretten i Grønland.

47.1.4 Voldgiftsretten i Grønland består af 3 medlemmer, dels en formand udpeget af Landsdommeren i Grønland, dels af 2 sagkyndige, der er udpeget i enighed af de 2 parter i tvisten.

47.1.5 Er parterne enige derom, kan Voldgiftsretten dog alene bestå af formanden.

47.1.6 Voldgiftsrettens afgørelse er endelig.

Stk. 2. Sag for Voldgiftsretten anlægges ved indlevering af klageskrift, der stiles til Voldgiftsnævnet.

Stk. 3. Klageskriftet skal indeholde:

1) oplysning om, hvilke parter sagen vedrører, samt disse parters adresse og telefonnummer,

2) klagerens påstand samt en kort fremstilling af de kendsgerninger, hvorpå påstanden støttes, og

3) angivelse af de dokumenter og andre beviser, som klageren agter at påberåbe sig. Dokumenterne skal være vedlagt.

Stk. 4. Voldgiftsretten består - jf. dog stk. 5 og 6 - dels af 1 medlem af Voldgiftsrettens præsidium, udpeget af præsiets formand, dels af 2 sagkyndige, som efter

sagens beskaffenhed udpeges af Voldgiftsnævnet for hvert enkelt tilfælde. Præsidiets formand kan bestemme, at en af suppleanterne i dette skal fungere som voldgiftsrettens formand.

Stk. 5. Hvis en part begærer det, suppleres retten med yderligere 2 medlemmer af præsidiets eller dets suppleanter. De dermed forbundne merudgifter fordeles i forbindelse med Voldgiftsrettens afgørelse af spørgsmålet om sagsomkostninger. Det kan da bestemmes, at de udgifter, der er en følge af rettens supplerings, skal udredes af den part, der har rejst krav herom, når retten skønner, at det ikke var tilstrækkeligt begrundet at fremsætte kravet.

Stk. 6. Er parterne enige derom, kan Voldgiftsretten bestå alene af 1 medlem.

Stk. 7. For Voldgiftsrettens behandling af sagerne gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed. I øvrigt gælder lov om voldgift.

Stk. 8. Når nærværende almindelige betingelser gælder i forholdet mellem bygherren og flere parter (entreprenører, leverandører), gælder bestemmelserne i stk. 1-7 også i det indbyrdes forhold mellem de pågældende parter.

Bilag 1 til AP 95

Paradigma for garantidokument som sikkerhedsstillelse ved entreprisekontrakter med en entreprisum mindre end 5.000.000 kr

(pengeinstituttets navn) _____

bekræfter herved, at vi holder til rådighed for

(bygherrens navn) _____

som bygherre, et beløb af

kr. _____

skriver _____ kroner,

der skal tjene til skadesløs sikkerhed for udførelse af den af bygherren til

(entreprenørens navn og bopæl) _____

som entreprenør overdragne entreprise vedrørende:

(entreprisens betegnelse) _____

i henhold til kontrakt nr. _____

Den ovennævnte sikkerhedsstillelse udgør 10% af entreprisummen og ophører efter bestemmelserne i AP 95, pkt. 6.5.1.

Såfremt overenskomsten om den pågældende entreprise efter bygherrens skøn helt eller delvis er misligholdt af entreprenøren, og bygherren ønsker udbetaling i henhold til den stillede sikkerhed, sker dette ud fra bestemmelserne i AB 92, § 6 stk. 7 samt AP 95, pkt. 6.7.1.

Det er bygherren forbeholdt uden indvirkning på nærværende garantiforpligtelse at give entreprenøren udsættelse eller lempelser med hensyn til opfyldelsen af hans forpligtelser.

Bilag 2 til AP 95

Paradigma for garantidokument som sikkerhedsstillelse ved entreprisekontrakter med en entreprisenum på 5.000.000 kr. og derover

(pengeinstituttets navn) _____

bekræfter herved, at vi holder til rådighed for

(bygherrens navn) _____

som bygherre, et beløb af

kr. _____

skriver _____ kroner,

der skal tjene til skadesløs sikkerhed for udførelse af den af bygherren til

(entreprenørens navn og bopæl) _____

som entreprenør overdragne entreprise vedrørende:

(entreprisens betegnelse) _____

i henhold til kontrakt nr. _____

Den ovennævnte sikkerhedsstillelse udgør 15% af entreprisenummen og ophører efter bestemmelserne i AB 92, § 6 stk. 2 og AB 92, § 6 stk. 4. Sikkerhedsstillelsen ophører efter AB 92, § 6 stk. 5.

Såfremt overenskomsten om den pågældende entreprise efter bygherrens skøn helt eller delvis er misligholdt af entreprenøren, og bygherren ønsker udbetaling i henhold til den stillede sikkerhed, sker dette ud fra bestemmelserne i AB 92, § 6 stk. 7 samt AP 95, pkt. 6.7.1.

Det er bygherren forbeholdt uden indvirkning på nærværende garantiforpligtelse at give entreprenøren udsættelse eller lempelser med hensyn til opfyldelsen af hans forpligtelser.

Paradigma for garantidokument som sikkerhed for acontobetaling for ikke-effektuerede leverancer

(kautionsisten) _____

bekræfter herved, at vi holder til rådighed for

(bygherrens navn) _____

et beløb af

kr. _____

skriver _____ kroner

Beløbet skal tjene som skadesløs sikkerhed for acontobetaling af samme størrelse, der af bygherren ydes

(firmaet) _____

for endnu ikke-effektuerede leverancer i forbindelse med entreprise

nr. _____ (benævnelse) _____

som

(firmaet) _____

har påtaget sig for bygherren i henhold til/kontrakt nr. _____ af _____

/acceptskrivelse nr. _____ af _____

Såfremt omhandlede leverance efter bygherrens skøn ikke effektueres i overensstemmelse med den kontraktuge aftale, og bygherren ønsker udbetaling i henhold til den stillede sikkerhed, sker dette ud fra bestemmelserne i AB 92, § 6, stk. 7 samt AP 95 pkt. 6.7.1.

Sikkerheden frigives, når leverancen er godkendt og leveret i overensstemmelse med den kontraktlige aftale.

(NB: Garantien må ikke tidsbegrænses)

ARBEJDSPLADSEN OG ARBEJDSFORHOLDENE (jf. AP pkt. 10.2.1)

Indholdsfortegnelse

1. ARBEJDSPLADSEN

- 1.1 Arbejdsområdet
- 1.2 Arbejdsveje og stilladser
- 1.3 Indhegning, afspærring, afmærkning m.v.
- 1.4 Arbejdsskure og materialeoplag
- 1.5 Elforsyning til arbejdspladsen
- 1.6 Vandforsyning til arbejdspladsen

2. BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER OG VINTERARBEJDE

- 2.1 Generelt
- 2.2 Vinterarbejde
- 2.3 Udgiftsfordeling

1. ARBEJDSPLADSEN

1.1 Arbejdsområdet

Bygherren anviser det arbejdsområde, der stilles til rådighed for entreprisen, herunder også eventuel forud reserveret plads til midlertidig materialeoplag uden for selve byggepladsen (mellemlager).

Arbejdsområdet og adgangsvejene dertil vil blive beskrevet bedst muligt i SB. Entreprenørens behov for eventuel arbejds- og lagerplads udover det anviste, er bygherren uvedkommende.

Entreprenøren overtager arbejdsområdet i den stand, det forefindes, men skal ved arbejdets afslutning aflevere det i ryddelig og ordentlig stand, jf. AB § 11, stk. 5.

Under arbejdet skal arbejdsområdet ligeledes holdes ryddeligt og ordentligt, og hvis flere entreprenører medvirker ved et byggearbejde, påhviler det hver enkelt at bortskaffe affaldet fra egen entreprise, forinden det er til gene for andre entreprenører.

I SB kan det eventuelt være pålagt en bestemt entreprenør at opstille affaldscontainer og bortskaffe affaldet. I dette tilfælde påhviler det hver enkelt entreprenør at samle affaldet fra egen entreprise i containeren.

1.2 Arbejdsveje og stilladser

De for arbejdets udførelse nødvendige arbejdsveje og stilladser m.v. fremstilles af entreprenøren for egen regning og må befærdes af anden entreprenør, der udfører arbejde i tilknytning til samme arbejdsplads. De må ikke nedlægges, sålænge der efter bygherrens skøn er behov for sådan anvendelse.

Dersom arbejdsvejen eller stilladset ikke tillades fjernet, når entreprenørens eget behov derfor er ophørt, godtgøres entreprenøren de deraf forårsagede merudgifter efter nærmere aftale.

1.3 Indhegning afspærring afmærkning m.v.

Når intet andet er fastsat i SB, udføres interimistisk indhegning af arbejdsplads af entreprenøren på egen bekostning, og - når intet andet er bestemt derom - i den udstrækning, han finder fornødent.

Entreprenøren skal for egen regning foretage fornøden afspærring og afmærkning ved udgravninger og farlige arbejdssteder samt anlægge de for færdselens opretholdelse nødvendige gangbroer, overkørsler og omkørsler.

Entreprenøren skal opsætte de fornødne advarende og vejledende skilte og sørge for nødvendig belysning af disse og af afmærkningerne.

1.4 Arbejdsskure og materialeoplag

1.4.1 Placering

Såfremt der i SB ikke er anvist areal til arbejdsskure og materialeoplag, må sådanne kun placeres efter aftale med tilsynet og under hensyntagen til eventuelle andre entrepriser.

1.4.2 Opvarmning

Ved opvarmning af skure, skurvogne etc. skal entreprenører overholde gældende forskrifter herom.

1.5 Elforsyning til arbejdspladsen

1.5.1 Forsyningen

Forefindes elforsyning i området, vil dette være angivet i SB, tillige med oplysning om, hvem der skal betale forbruget.

Hvis det i SB er pålagt entreprenøren selv og for egen regning at etablere elforsyning, vil tilslutningsmulighed være angivet.

Om andre entreprenørers ret til at drage nytte af installationerne og om udskudt nedtagelse af dem gælder tilsvarende regler som anført i pkt. 1.2 om veje og stilladser.

Hvis bygherren fremfører elledninger til arbejdspladsen, afsluttet med måler, vil dette være angivet i SB, eventuel med oplysninger om, hvilken strømart og effekt der er til rådighed.

Bygherren påtager sig dog intet ansvar for leveringsforstyrrelser.

I alle tilfælde sker den videre fordeling fra måleren for entreprenørens egen regning.

1.5.2 Installation og brug

Entreprenøren skal iagttage Nukissiorfiits til enhver tid gældende bestemmelser for elforsyning og elinstallationer, for tiden angivet i efterfølgende love og bestemmelser:

1.5.2.1 "Fællesbestemmelser for stærkstrømsanlæg, Grønland (FBSG)
Stærkstrømsbekendtgørelsen.
Fællesregulativet (FR)

1.5.2.2 "Autorisationsbestemmelser og instruks for elektroinstallatører".

1.5.2.3 "Tariffer for elektricitet".

1.6 Vandforsyning til arbejdspladsen

1.6.1 Forsyningen

Forefindes vandforsyning i området, vil dette være angivet i SB tillige med oplysning om, hvem der skal betale forbruget.

Hvis det i SB er pålagt entreprenøren selv og for egen regning at etablere vandforsyning, vil tilslutningsmulighed være angivet.

Om andre entreprenørers ret til at drage nytte af entreprenørens vandinstallationer og udskudt nedtagelse af disse, gælder samme regler som anført i pkt. 1.5.1 for elforsyning.

Hvis bygherren fremfører vandledning til arbejdspladsen, afsluttet med hovedhane, vil dette være angivet i SB tillige med oplysning om, hvilke almindelige begrænsninger der måtte være forbundet med udnyttelsen.

Bygherren påtager sig dog intet ansvar for leveringsforstyrrelser.

I alle tilfælde sker den videre fordeling fra hovedhanen for entreprenørens egen regning.

1.6.2 Installation og brug

Entreprenøren skal iagttage de for den offentlige vandforsyning til enhver tid gældende bestemmelser.

2. BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER OG VINTERARBEJDE

2.1 Generelt

Det påhviler entreprenøren at sikre arbejdets gennemførelse og gode udførelse ved at tage fornødne forholdsregler mod naturkræfters skadelige indvirkning bl.a. mod grund- og overfladevand, jord- og stensked, regn, storm, sne og is, mod udtørring, varme og kulde.

Materialeoplag og de udførte konstruktioner skal indtil afleveringen beskyttes tilsvarende, så længe skade kan indtræffe.

I medfør af foranstående påhviler det entreprenøren indtil afleveringen at foranstalte al fornøden interimistisk lukning og opvarmning af bygninger, såvel før de permanente varmeanlægs igangsættelse som under driftsforstyrrelser.

2.2 Vinterarbejde

2.2.1 Pligten

Det grønlandske klima medfører, at bygge- og anlægsarbejder i en større del af året udføres under vinterlige vejrforhold i forskelligt omfang, alt efter arbejdspladsens beliggenhed.

Der kan i SB eller andre gældende bestemmelser være fastsat perioder, hvori bestemte arbejder ikke må udføres, men bortset fra denne begrænsning og fra den begrænsning, der er indeholdt i AP pkt. 24.1.3, skal entreprenøren trods klimatiske forhindringer gennemføre arbejdet i overensstemmelse med det godkendte arbejdsprogram.

Alle arbejder skal - ved iagttagelse af de for årstiden, arbejdet og beliggenheden nødvendige særlige vinterforanstaltninger - planlægges og tilrettelægges, således at forannævnte forpligtelse opfyldes.

2.2.2 Planlægningen

Inden vinterperioden skal nedenstående arbejder så vidt muligt være gennemført.

- a) Kloakerings- og dræningsarbejder, så effektiv afvanding af arbejdsområder, byggepladsveje m.v. er etableret.
- b) Forsyningsledninger for vand, gas og el, der er nødvendige for byggeriets gennemførelse.
- c) Tilstrækkelige, effektivt befæstede og afvandede færdselsarealer og materialeoplagspladser.
- d) Indkøb eller reservering af fornødent vintermateriel og materialer.

2.2.3 Iværksættelsen

I vinterperioden skal træffes følgende foranstaltninger:

- a) Nødvendige sikringer mod vejrligets skadelige påvirkning på materialer og konstruktioner såvel før som under og efter arbejdets udførelse.
- b) Snerydning, fjernelse af is samt vandafledning.
- c) Orienteringsbelysning på tilkørselsveje og lignende.

For de enkelte arbejds kategorier skal desuden iværksættes de særlige foranstaltninger, som er nødvendige for at gennemføre arbejdet uden kvalitetsforringelse, og som eventuelt er foreskrevet i henhold til kontrakten.

2.3 Udgiftfordeling

Samtlige udgifter, der er forbundet med udførelsen af de under pkt. 2.1 og 2.2 nævnte foranstaltninger, bæres af entreprenøren, men der kan i kontrakten være afsat særlig betaling for vinterarbejde, enten i form af priser specificeret i SB eller i form af ydelser, der henregnes under "Eventuelle tillægsydelser" og kan betales entreprenøren særskilt, når betingelserne herfor er til stede, jf. AP pkt. 10.2.2 og Bilag 5.

Entreprenørens udgifter til vinterarbejde begrænses yderligere som nedenfor nævnt, men dog under forudsætning af at entreprenøren og tilsynet er enige om nødvendigheden af de omhandlede foranstaltninger, og at nødvendigheden ikke er en følge af forsinkelse, som kan lægges entreprenøren til last.

2.3.1 Rydning af sne og is på arbejdsarealer og -veje, herunder stilladser samt på konstruktioner under udførelse, betales som ekstraarbejde efter tilsynets rekvisition i den udstrækning, rydningen ikke sker ved bygherrens foranstaltning.

2.3.2 Fjernelse af isdannelse på vand betales som ekstraarbejde efter tilsynets rekvisition i den udstrækning, fjernelsen ikke sker ved bygherrens foranstaltning.

EVENTUELLE TILLÆGSYDELSER (jf. AP pkt. 10.2.2)

Indholdsfortegnelse

1. TILLÆGSYDELSER I FORBINDELSE MED JORD- OG LEDNINGSARBEJDER

- 1.1 Vandlænsning
- 1.2 Spunsvæg
- 1.3 Uegnet bundmateriale i ledningsgrav

2. SÆRLIGE VINTERFORANSTALTNINGER

- 2.1 Vinterbeton I
- 2.2 Vinterbeton II
- 2.3 Frossen jord
- 2.4 Interimistisk opvarmning af bygninger

Bilag: Fordelingsliste "T" (side 1 og 2)

De ydelser, som entreprenøren efter rekvisition fra bygherren vil kunne forvente betalt særskilt efter bestemmelserne i AP pkt. 10.2.2, vil være opført i en fordelingsliste "T", der er knyttet til den enkelte entreprise, og hvis positioner svarer til de nedenfor anvendte positionsnumre.

En formular for fordelingsliste "T", omfattende samtlige positioner er vedhæftet til orientering, men entreprenøren vil i den enkelte entreprise kun kunne få betalt tillægsydelser, som er medtaget i kontraktens liste "T".

De enkelte ydelsespositioner er beskrevet i det følgende.

1. TILLÆGSYDELSER I FORBINDELSE MED JOB- OG LEDNINGSARBEJDER

1.1 Vandlænsning

Ved vandlænsning forstås her fjernelse af vand ved hjælp af pumpning fra udgravede eller udsprængte render, grøfter, gruber etc., når både entreprenøren og tilsynet finder dette nødvendigt for arbejdets gennemførelse, og når der ikke er foreskrevet tilstrækkelig vandafledning på anden måde.

Vandlænsning omfatter samtlige materiale-, materiel- og arbejdsydelser, der er nødvendige for at opfylde formålet.

1.11 Anstilling for vandlænsning med 3" pumpe

Denne position omfatter den faste tillægsbetaling, der tilkommer entreprenøren, når det aftales, at entreprenøren i en entreprise skal kunne foretage vandlænsning med motordrevet 3" pumpe, og entreprenøren selv bekoster tilvejebringelsen af alt fornødent materiel.

Prisen skal omfatte alle hermed forbundne faste omkostninger, som ikke finder dækning under den øvrige kontraktlige betaling.

Der ydes desuden betaling i henhold til pos. 1.12, når vand lænsning udføres.

1.12 Vandlænsning ved brug af 3" pumpe

Denne position omfatter entreprenørens tillægsbetaling for den tid, hvor vandlænsning foretages ved hjælp af 1 stk. motordrevet 3" pumpe.

Enhedsprisen skal omfatte alle de med vandlænsningen forbundne udgifter, herunder også arbejdsgener, der ikke er dækket under pos. 1.11 eller finder dækning under den øvrige kontraktlige betaling.

For afregning rapporteres det antal døgn, hvori vandlænsning er sket, og rapporten forelægges dagligt tilsynet til attestation.

Den enkelte vandlænsningsperiode opmåles med halv døgn nøjagtighed, og afregning sker kun i hele og halve døgn.

1.13 Anstilling for vandlænsning med 4" pumpe

Som for pos. 1.11, men gældende for 4" pumpe i stedet for 3" pumpe.

1.14 Vandlænsning ved brug af 4" pumpe

Som for pos. 1.12, men gældende for 4" pumpe i stedet for 3" pumpe.

1.2 Spunsvæg

Ved spunsvæg forstås tæt væg af pløjede, mindst 2" tykke planker, henholdsvis af sammenlåede specielle stålspunsjern med tilhørende afstivningskonstruktioner, anbragt i udgravninger for at tilbageholde vand eller ustabil jord.

Det forudsættes, at spunsvæggen ikke er specificeret som en særlig ydelse, der er indeholdt i betalingen for entreprisen i øvrigt.

Det forudsættes videre, at "spunsvæg" omfatter samtlige materiale-, materiel- og arbejdsydelse til spunsvæggens anbringelse, vedligeholdelse og fjernelse.

1.21 Anstilling for spunsvæg

Denne position omfatter den tillægsbetaling, der tilkommer entreprenøren, når det aftales, at han for egen bekostning tilvejebringer materialer og materiel for at kunne udføre en færdig spunsvæg af det anførte areal.

Enhedsprisen skal omfatte alle hermed forbundne faste omkostninger, som ikke finder dækning under den øvrige kontraktlige betaling.

Betalingen udregnes på grundlag af enhedsprisen pr. m² og det spunsareal, som det er aftalt at have i beredskab, målt i hele m² sammenlåset væg (nettoarealet).

Der ydes desuden betaling i henhold til pos. 1.22, når spunsvæg anvendes.

1.22 Anvendelse af spunsvæg

Denne position omfatter entreprenørens tillægsbetaling for den anbragte spunsvæg, når entreprenøren og tilsynet er enige om nødvendigheden og omfanget heraf.

Enhedsprisen omfatter alle de ved anvendelse af spunsvæg forbundne udgifter herunder også arbejdsgener, som ikke er dækket under pos. 1.21, eller finder dækning under den øvrige kontraktlige betaling.

For afregning opmåles den anbragte spunsvæg, målt som arealet af den berørte jordvæg tillagt væggens eventuelle areal under den udgravede bund.

1.3 Uegnet bundmateriale i ledningsgrav

Ved uegnet bundmateriale i ledningsgrav forstås jordmateriale, der er beliggende under den projekterede udgravningsbund i en ledningsgrav, og som ifølge arbejdsgrundlaget skal udskiftes, d.v.s. fjernes og erstattes med andet materiale.

Udskiftning omfatter opgravning og oplægning eller læsning af det uegnede materiale samt forskriftsmæssig tilfyldning med andet materiale, som forudsættes at være indvundet under arbejdet og transporteret nær påfyldningsstedet, henholdsvis vederlagsfrit at være leveret nær dette af bygherren.

Når nødvendigheden af udskiftningen er godkendt af tilsynet, medregnes den forøgede udgravning og tilfyldning ved opmåling til afregning af ledningsgraven efter de for denne fastlagte betalingsprincipper, og eventuel nødvendig vandlænsning og spunsvæg betales særskilt som tillægsydelse (gruppe 1.1 og 1.2).

2. SÆRLIGE VINTERFORANSTALTNINGER

2.1 Vinterbeton I

Vinterbeton I er beton, der fremstilles og udstøbes under iagttagelse af de forholdsregler, der er foreskrevet for støbning af beton, når døgnets middeltemperatur ligger mellem +5 og -5 grader C.

2.11 Anstilling for støbning af vinterbeton I

Denne position omfatter den faste tillægsbetaling, der tilkommer entreprenøren, når det aftales, at entreprenøren skal kunne udstøbe vinterbeton.

Prisen skal omfatte alle hermed forbundne faste omkostninger, som ikke finder dækning under den øvrige kontraktlige betaling.

Der ydes desuden eventuel betaling i henhold til pos. 2.12.

2.12 Anvendelse af vinterbeton I

Denne position omfatter entreprenørens tillægsbetaling for den mængde vinterbeton I, der anvendes på dage, hvor døgnets middeltemperatur ligger mellem +5 og -5 grader C, eller når entreprenøren og tilsynet er enige om, at en sådan temperatur må befrygtes.

Tillægsbetaling ydes dog ikke, når nødvendigheden af at anvende vinterbeton I skyldes fejl eller forsinkelse, som kan lægges entreprenøren til last.

Enhedsprisen skal omfatte alle de ved anvendelsen forbundne omkostninger, herunder også arbejdsgener, som ikke er dækket under pos. 2.11, eller finder dækning under den øvrige kontraktlige betaling, herunder bl.a. også afdækning med måtter og presenninger, samt den for betonens afbinding og hærkning nødvendige varmetilførsel.

For afregning opmåles den udstøbte mængde vinterbeton linden for de projekterede dimensioner, idet udsparinger mindre end 0,05 m³ ikke fradrages, og afregningsmængden opgøres med 0,1 m³ nøjagtighed.

2.2 Vinterbeton II

Vinterbeton II er beton, der fremstilles og udstøbes under iagttagelse af de forholdsregler, der er foreskrevet for støbning af beton, når døgnets middeltemperatur er mellem -5 og -15 grader C.

2.21 Anstilling for støbning af vinterbeton II

Denne position omfatter den tillægsbetaling, der tilkommer entreprenøren ud over tillægsbetaling i henhold til pos. 2.11, når det aftales, at entreprenøren tillige skal kunne udstøbe vinterbeton II.

Der forudsættes ydet betaling i henhold til pos. 2.11 og derudover eventuel betaling i henhold til pos. 2.22.

2.22 Anvendelse af vinterbeton II

Denne position omfatter entreprenørens tillægsbetaling for den mængde vinterbeton II, der anvendes på dage, hvor døgnets middeltemperatur er under -5 grader, eller når entreprenøren og tilsynet er enige om, at så lav temperatur må befrygtes.

Tillægsbetaling ydes dog ikke, når nødvendigheden af at anvende vinterbeton II skyldes fejl eller forsinkelse, som kan lægges entreprenøren til last.

Enhedsprisen skal omfatte alle de ved anvendelsen forbundne omkostninger, herunder også arbejdsgener, som ikke er dækket under pos. 2.11 og 2.21, eller finder dækning under den øvrige kontraktlige betaling, herunder bl.a. også afdækning med måtter og presenninger, samt den for betonens afbinding og hærkning nødvendige varmetilførsel.

Afregningsregler som for Vinterbeton I (pos. 2.12).

2.3 Frossen jord

Frossen jord omfatter såvel frosne jordlag som "permafrost", der findes i den jordmængde, som entreprenøren skal udgrave i henhold til arbejdsgrundlaget.

Såfremt den frosne jord ikke kan optages af det forhåndenværende gravemateriel uden særlig løsning, og såfremt arbejdet udføres i den tidsperiode, der er fastlagt for det i det kontraktlige arbejdsprogram, kan der ydes særlig betaling for løsning af den frosne jord efter forudgående anmeldelse til tilsynet og dets godkendelse af løsningsmetoden.

2.31 Løsning af frossen jord med luftværktøj

Denne position omfatter den tillægsbetaling, der tilkommer entreprenøren for løsning af frossen jord med anvendelse af luftværktøj, som han selv bekoster.

Enhedsprisen skal omfatte alle de med løsningen forbundne materiale-, materiel- og arbejdsydelser, herunder arbejdsgener, som er forbundet med løsningen, og som ikke er dækket af den øvrige kontraktlige betaling, idet udgravning af den frosne jordmængde samtidig betales som forudsat for den pågældende udgravning.

Hvis denne afregnes pr. m³ jord eller med fastpris, afregnes den løsnede frostjord på grundlag af dennes mængde i naturlig aflejring med den herfor ansatte enhedspris, pos. 2.31a.

Hvis udgravningen afregnes pr. m² af det lodrette længdesnit, afregnes den løsnede frostjord på samme måde på grundlag af dens areal i længdesnittet i forbindelse med den herfor ansatte enhedspris, pos. 2.31b.

2.32 Løsning af frossen jord ved sprængning

Som for pos. 2.31, men ved anvendelse af sprængning i stedet for luftværktøj.

Enhedsprisen for afregning er enten prisen pr. m³, pos. 2.32a eller prisen pr. m² pos. 2.32b.

2.4 Interimistisk opvarmning af bygninger

Når det er nødvendigt for arbejdets gennemførelse eller for det udførte arbejdes beskyttelse, at entreprenøren foranstalter interimistisk opvarmning af de af entreprisen omfattede bygninger, betales sådan opvarmning med nedenanførte priser for anstilling og opvarmning.

Det forudsættes, at entreprenørens ydelse omfatter alle materiale-, materiel- og arbejdsydelser, som er nødvendige for at foretage den omhandlede opvarmning og for varmens fordeling i bygningen. Betaling for opvarmning ydes ikke, når det permanente varmeanlæg er i drift, selv om driften sker på entreprenørens bekostning, og heller ikke hvis nødvendigheden af opvarmning skyldes fejl eller forsinkelse, som kan lægges entreprenøren til last.

Nærværende bestemmelser omfatter kun opvarmning af de opførte bygninger og afsnit af sådanne, der er permanent lukkede, bortset fra vindues- og døråbninger.

Opvarmning af arbejdsstelte og andre midlertidigt etablerede rum kan kun betales efter særskilt kontraktlig aftale, medens eventuel nødvendig varmetilførsel til nyudstøbt beton uden for bygninger eller i bygninger under opførelse er omfattet af betalingen for vinterbeton, jf. pkt. 2.1 og 2.2.

2.41 Anstilling for varmluftkanon som Master B 100 ca. 94 MJ/h (ca. 22.500 kcal/time)

Denne position omfatter den faste betaling, der tilkommer entreprenøren, når det aftales, at han skal kunne foretage interimistisk bygningsopvarmning med anvendelse af oliefyret varmluftkanon, der yder ca. 94 MJ/h (ca. 22.500 kcal/timer), og entreprenøren bekoster tilvejebringelsen af alt materiel.

Prisen skal omfatte alle hermed forbundne omkostninger, som ikke finder dækning under den øvrige kontraktlige betaling.

2.42 Bygningsopvarmning med ca. 94 MJ/h (ca. 22.500 kcal/time)

Denne position omfatter entreprenørens tillægsbetaling for interimistisk bygningsopvarmning med anvendelse af ovenanførte varmluftkanon, når entreprenøren og tilsynet er enige om, at opvarmning er nødvendig, og at forudsætningerne for dens betaling er til stede.

Enhedsprisen skal omfatte alle med opvarmningen forbundne udgifter, herunder også arbejdsgener, som ikke er dækket under pos. 2.41, eller finder dækning under den øvrige kontraktlige betaling.

For afregning rapporteres det antal døgn, hvori opvarmning er foretaget, og rapporten forelægges dagligt tilsynet til attestasjon.

Der opmåles og afregnes i hele og halve døgn.

2.43 Anstilling for varmluftkanon som Remco Climat nr.310 CAL ca. 209 MJ/h (ca. 50.000 kcal/time)

Som pos. 2.41, men med anvendelse af oliefyret varmluftkanon, der yder ca. 209 MJ/h (ca. 50.000 kcal/time), inklusive fordelerstykke og 30 m slanger.

2.44 Bygningsopvarmning med ca. 209 MJ/h (ca. 50.000 kcal/time)

Som pos. 2.42, men med anvendelse af ovenanførte varmluftkanon.

2.45 Anstilling for varmluftkanon som Remco Climat nr.312 CAL ca. 468 MJ/h (ca. 112.000 kcal/time)

Som pos. 2.41, men med anvendelse af oliefyret varmluftkanon, der yder ca. 468 MJ/h (ca. 112.000 kcal/time), inklusive fordelerstykke og 30 m slanger.

2.46 Bygningsopvarmning med ca. 468 MJ/h (ca. 112.000 kcal/time)

Som pos. 2.42, men med anvendelse af ovenanførte varmluftkanon.

Bilag: Fordelingsliste »T« (side 1 og side 2)

FORDELINGSLISTE "T"
 FOR
 EVENTUELLE TILLEGSYDELSER

i forbindelse med

entreprise nr. _____

(entreprisebetegnelse)

Pos. Over- slag	Forde- lings- liste	Ref.: AP 95, pkt. 10.2.2, og Bilag 5	Enhed	Mængde	Pris pr. enhed kr.	Samlet pris kr.
		<u>1.1 Vandlansning</u>				
	1.11	Anstilling for vandlansning med 3" pumpe	stk.	.....		
	1.12	Vandlansning ved brug af 1 stk. 3" pumpe	døgn	.....		
	1.13	Anstilling for vandlansning med 4" pumpe	stk.	.....		
	1.14	Vandlansning ved brug af 1 stk. 4" pumpe	døgn	.....		
		<u>1.2 Spunsvæg</u>				
	1.21	Anstilling for spunsvæg	m ²	.....		
	1.22	Anvendelse af spunsvæg	m ²	.....		
		<u>2.1 Vinterbeton I</u>				
	2.11	Anstilling for vinterbeton I			fast pris	
	2.12	Anvendelse af vinterbeton I	m ³	.....		
		<u>2.2 Vinterbeton II</u>				
	2.21	Anstilling for vinterbeton II			fast pris	
	2.22	Anvendelse af vinterbeton II	m ³	.....		
		<u>2.3 Frossen jord</u>				
	2.31a	Løsning af frossen jord med luftværktøj	m ³	.....		
	2.31b	Løsning af frossen jord med luftværktøj	m ²	.....		
	2.32a	Løsning af frossen jord ved sprængning	m ³	.....		
	2.32b	Løsning af frossen jord ved sprængning	m ²	.....		
		Overføres				

REGULERING AF ENTREPRISESUMMEN (jf. AP pkt. 22.6.1)

Indholdsfortegnelse

- 1. REGULERING SOM FØLGE AF LØNÆNDRINGER**
- 2. REGULERING SOM FØLGE AF VISSE PRISÆNDRINGER**
  - 2.1 Brændstof, El, vand og varme samt sand, singels og skærver.
  - 2.2 Fragt
- 3. REGULERING SOM FØLGE AF STIGNING I MATERIALEPRISER**
- 4. EKSTRAORDINÆRE PRISSTIGNINGER**
- 5. OFFENTLIGE PÅLÆG**
- 6. STANDSNING ELLER FORSINKELSE AF ARBEJDET**

1. REGULERING SOM FØLGE AF LØNÆNDRINGER

Såfremt der efter tilbudsdagen sker lønstigninger i overenskomsterne mellem Grønlands Landsstyre og SIK, vil der for en efterfølgende arbejdstime kunne ydes entreprenøren et reguleringstillæg, der beregnes som den faktiske stigning af den overenskomstmæssige timeløn tillagt 12,5% i feriegodtgørelse og søgnehellighedsbetaling, herefter tillagt 5% i salær.

Reguleringstillægget ydes kun for effektive arbejdstimer, udført af faglærte og ikke-faglærte arbejdere, samt ungarbejdere, praktikanter, STI-elever og timelønnede formænd, som er ansat af entreprenøren eller af en underentreprenør omfattet af aftalen.

Med mindre andet fremgår af aftalen, gælder reguleringstillægget også for lønstigninger, der indtræffer før tilbudsdagen i medfør af overenskomst mellem Grønlands Landsstyre og SIK eller lov, hvis resultat først offentliggøres efter tilbudsdagen. Såfremt lønstigninger der træder i kraft efter tilbudsdagen, er offentliggjort forinden tilbudsdagen, ydes der ikke reguleringstillæg

2. REGULERING SOM FØLGE AF VISSE PRISÆNDRINGER

I medfør af fastprisprincippet bærer entreprenøren selv risikoen for stigning eller fald i prisen for de til entreprisen medgående materialer m.v. indtil 12 måneder efter tilbudsdagen.

Entreprenøren vil dog være berettiget til at få godtgjort eventuelle betalte prisstigninger for nedennævnte varer, materialer og ydelser. Prisstigningen beregnes som forskellen mellem det dokumenteret betalte og den pris, som var gældende på tilbudsdagen. For sand, singels og skærver foretages kun prisregulering i det omfang prisændringen er bestemt af hjemmestyret eller af hjemmestyre ejet virksomhed. Der ydes entreprenøren 5% salær på de godtgjorte prisstigninger.

Eventuelle prisfald på de omfattede varer, materialer eller ydelser godtgøres bygherren af entreprenøren med det beregnede nettobeløb.

Følgende varer, materialer og ydelser kan prisreguleres efter ovenstående bestemmelser:

2.1 Brændstof, El, vand og varme samt sand, singels og skærver.

2.2 Den til Royal Arctic Line A/S (RAL) betalte fragt for materialer, som af entreprenøren udsendes og anvendes i entreprisen.

3. REGULERING SOM FØLGE AF STIGNING I MATERIALEPRISER

Når der forekommer stigninger i materialepriser, kan entreprenøren få godtgjort dokumenterede stigninger for materialer, der indkøbes senere end 12 måneder efter tilbudsdagen.

Materialeprisstigninger beregnes som stigningen fra tilbudsdagen til dagen for materialernes indkøb. Der ydes entreprenøren 5% salær på de godtgjorte materialeprisstigninger.

4. EKSTRAORDINÆRE PRISSTIGNINGER

Udover den faste pris kan der ydes entreprenøren godtgørelse for ekstraordinære prisstigninger på et materiale, som indgår i entreprisen. Prisstigningen skal være indtrådt efter tilbudsdagen, og inden aftalt prisregulering er trådt i kraft.

Priser og prisstigninger, der indgår som grundlag for godtgørelse i henhold til nærværende bestemmelser, skal være generelt forekommende. De skal fremgå af officielt prismateriale, eller i mangel heraf skal de kunne dokumenteres på anden måde.

Godtgørelsen omfatter den prisstigning, der overstiger 10% af prisen på tilbudsdagen. Prisstigning, der indtræder efter det tidspunkt, hvor materialet efter aftale eller sædvane skal indkøbes, eller som godtgøres entreprenøren i henhold til andre reguleringsbestemmelser, kan ikke medregnes.

Det er desuden en betingelse for at kunne opnå godtgørelse, at summen af de beregnede godtgørelsesbeløb udgør mindst 0,5% af entreprisensummen.

Er entreprenøren i henhold til sin aftale med en underentreprenør forpligtet til at yde godtgørelse til denne efter disse bestemmelser, kan tilsvarende godtgørelse ydes entreprenøren af bygherren, uanset reglen i forrige stykke om godtgørelsesbeløbets størrelse i forhold til entreprisensummen.

5. OFFENTLIGE PÅLÆG

Bygherren godtgør entreprenørens dokumenterede udgiftsforøgelse ved arbejdets udførelse, forårsaget af sådanne pålæg fra de grønlandske myndigheder, at de har særlig indgribende virkninger for bygge- og anlægsvirksomhed og medfører en væsentlig merudgift for entreprenøren ved arbejdets udførelse, som ikke med rimelighed kunne tages i betragtning ved tilbudets afgivelse.

Godtgørelsen omfatter ikke udgiftsforøgelse, der skyldes ændrede valutakurser eller lovmæssige løsninger af arbejdsmarkedets overenskomstforhold, og heller ikke udgiftsforøgelser, der i forvejen er dækket af kontraktens andre reguleringsbestemmelser.

Såfremt pålæg fra grønlandske myndigheder medfører forsinkelse eller standsning af arbejdet, gælder bestemmelserne i pkt. 6.

6. STANDSNING ELLER FORSINKELSE AF ARBEJDET

Dersom et arbejde standses eller forsinkes på grund af offentlige påbud eller forbud, som ikke skyldes entreprenørens egne forhold, ydes der entreprenøren en godtgørelse.

I tilfælde af standsning, eller såfremt forsinkelsen skønnes at ville blive væsentlig, kan bygherren dog vælge at disponere efter nedenstående regler, og den ovenfor nævnte almindelige udgiftsgodtgørelse ydes da kun for tidsrummet, indtil bygherren har meddelt entreprenøren sit valg.

5.1 Bygherren kan vælge mellem følgende tre fremgangsmåder:

5.1.1. Der ydes entreprenøren tidsfristforlængelse og materielleje i forhold til forsinkelsen samt godtgørelse af dokumenterede merudgifter i arbejdsledelse i anledning af forsinkelsen.

5.1.2 Arbejdet standses midlertidigt, og de med standsningen, reableringen og genoptagelsen af arbejdet forbundne udgifter godtgøres entreprenøren.

Dersom entreprenøren har mulighed for andetsteds at kunne benytte det på arbejdspladsen beroende materiel, betaler bygherren den fornødne transport fra og tilbage til arbejdspladsen, medmindre bygherren under den givne forudsætning foretrækker at betale normal leje af dette materiel i standsningsperioden.

5.1.3 Arbejdet standses, og entreprisen afregnes efter kontrakten med fradrag efter nærmere aftale for ikke-udførte arbejder.

Der ydes ikke erstatning for tabt avance på ikke-udført arbejde.